

آیا جزوه را از سایت ما دانلود کرده اید؟

کتابخانه الکترونیکی **PNUEB**

پیام نوری ها بشتابید

مزایای عضویت در کتابخانه **PNUEB**:

دانلود رایگان و نامحدود خلاصه درس و جزوه

دانلود رایگان و نامحدود حل المسائل و راهنما

دانلود کتابچه نمونه سوالات دروس مختلف پیام نور با جواب

WWW.PNUEB.COM

کتابچه نمونه سوالات چیست:

سایت ما **افتخار** دارد برای اولین بار در ایران توانسته است کتابچه نمونه سوالات تمام دروس پیام نور که هر یک حاوی تمامی آزمون های برگزار شده پیام نور (تمامی نیمسالهای موجود **فتی الامکان** با **جواب**) را در یک فایل به نام کتابچه جمع آوری کند و هر ترم نیز آن را آپدیت نماید.

مراحل ساخت یک کتابچه نمونه سوال

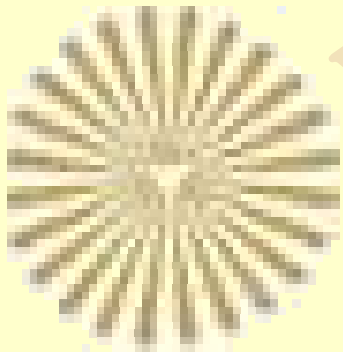
(برای آشنایی با زحمت بسیار زیاد تولید آن در هر ترم):

دسته بندی فایلها - سرچ بر اساس کد درس - پسابندن سوال و جواب - پیدا کردن یک درس در نیمسالهای مختلف و پسابندن به کتابچه همان درس - پسابندن نیمسالهای مختلف یک درس به یکدیگر - وارد کردن اطلاعات تک تک نیمسالها در سایت - آپلود کتابچه و فیلدی موارد دیگر..

همچنین با توجه به تغییرات کدهای درسی دانشگاه استثنائات زیادی در ساخت کتابچه بوجود می آید که کار ساخت کتابچه را بسیار پیچیده می کند.

WWW.PNUEB.COM

به نام خداوند جان و خرد
کزین برتر اندیشه برنگذرد

کتابخانه الکترونیکی **PNUEB**

WWW.PNUEB.COM

نام درس: مالیة عمومی و خط مشی دولت ها

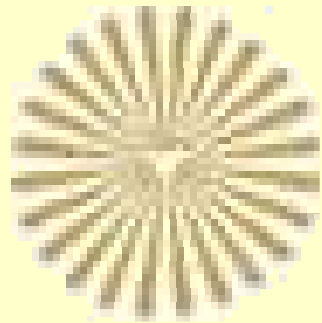
تعداد واحد: 3 واحد

منبع: مالیة عمومی و تعیین خط مشی دولت
ها

مؤلف: دکتر جمشید پژوهیان

تهیه کننده: مینو امینی میلانی- عضو هیئت
علمی

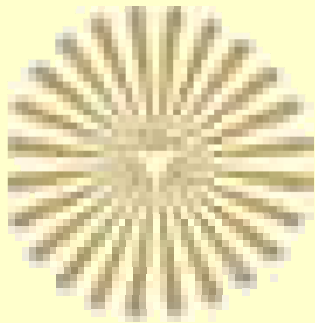
دانشگاه پیام نور- مرکز تهران

طرح درس

درس مالیه عمومی و خط مشی دولت ها شامل عناوین زیر می باشد که به 8 فصل تقسیم شده است.

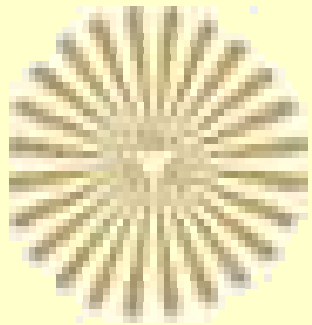
1. مفاهیم کلی مالیه عمومی و سیاست مالی
2. روند تغییرات سهم دولت از درآمد ملی
3. عده کارایی مکانیسم بازار
4. دولت و توزیع درآمد
5. مالیات و انواع آن
6. تاثیر مالیات در بازار
7. بودجه
8. سیاست های مالی دولت

اهداف درس

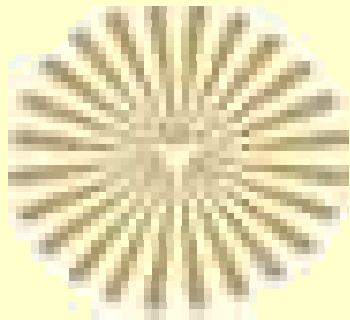
هدف کلی درس آشنایی با

- علل و شرایط دخالت دولت در امور اقتصادی
- امور مالی دولت ها
- ابزار های تامین مالی
- اثرات سیاست های مالی در شرایط مختلف اقتصادی

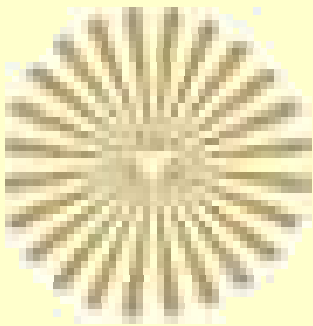
جایگاه درس

درس مالیه عمومی در رشته های مسابرداری و مدیریت بازرگانی و دولتی با پیش زمینه های اقتصاد فرد و کلان ارائه می شود و خود پیش نیاز برای مطالعه ی دروس امور مالی و بودجه می باشد.

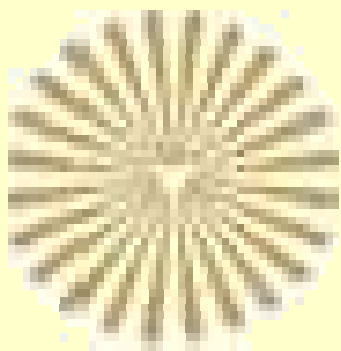
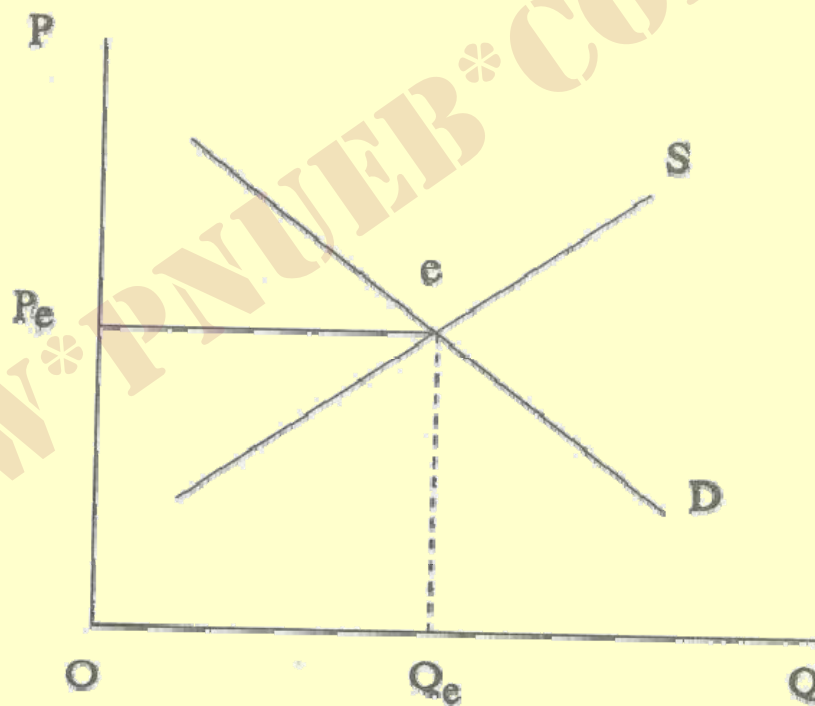

• فصل اول
مفاهیم کلی مالیه عمومی

1. نقش دولت و اندازه ی دولت
2. نظر کلاسیک ها در مورد نقش دولت: عدم دخالت دولت
3. مکانیسم بازار

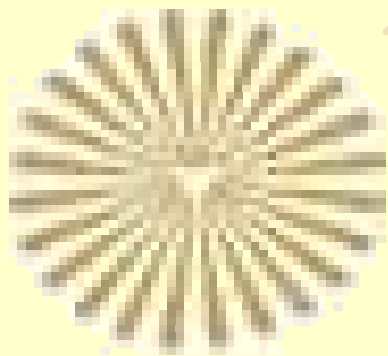

بازار رقابتی و حداکثر کارایی در تخصیص منابع

وظایف دولت از دیدگاه آدام اسمیت:

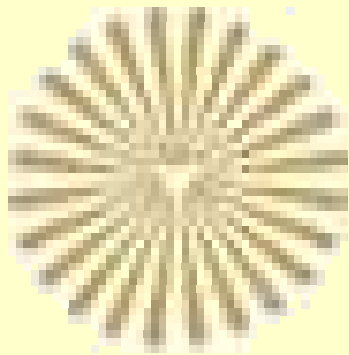
1. حمایت از جامعه در مقابل دشمنان
2. ایجاد نظم و اعمال قانون در جامعه
3. ارائه کالاها و خدمات در جامعه

تامین مخارج دولت: حداقل مالیات

علت ایجاد و شافه‌ی بخش عمومی در
اقتصاد:

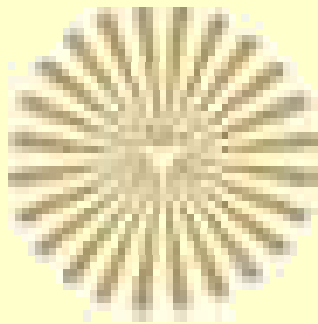
- توسعه صنایع، گسترش بنگاه‌ها، پی
آمد های خارجی
- تفاوت بخش عمومی با مالیه‌ی قدیم

فصل دوم- روند تخییرات سهم دولت از درآمد ملی

هدف کلی درس:

- آشنایی با میزان افزایش یا کاهش نقش دولت
- معیار های اندازه گیری نقش دولت
- دلایل رشد هزینه های دولت (سه دیدگاه)

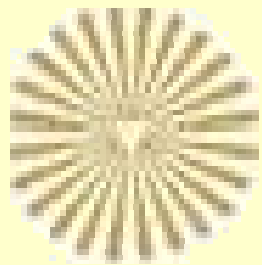

معیار های اندازه گیری نقش دولت:

1. هزینه ها

2. نسبت هزینه ها به درآمدها

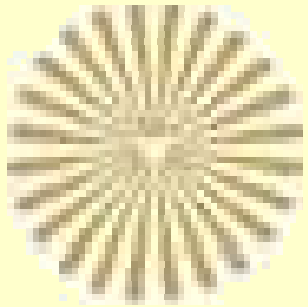
3. ترکیب هزینه ها

هزینه های دولت:

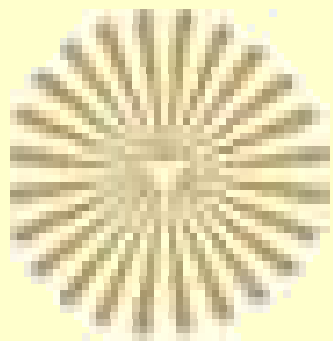
الف- هزینه های تمام شدنی:
(خرید کالاها و خدمات جاری و سرمایه داری)
جا به جایی منابع- هزینه ی فرصت دولت

ب- هزینه های انتقالی:
سوپسیدها، بازنشستگی، پرداخت به بیکاران
(جداول صفحه ی 13 و 14 کتاب)

اهداف دخالت های دولت:

- توزیع مناسب در آمد
- تخصیص موثر منابع
- حفظ ثبات اقتصادی

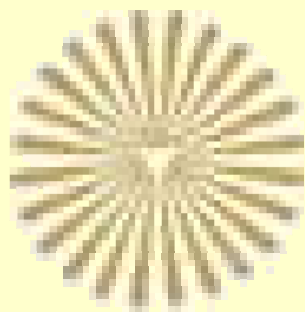

دلایل رشد هزینه های دولت:

1. نظریه ماسگریو و روستو

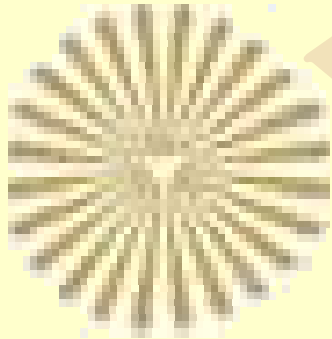
2. نظریه واگنر

3. نظریه پیکاک و وایزمن

نظریه ماسگریو و روستو: رشد و توسعه اقتصادی
مراحل رشد و توسعه اقتصادی:

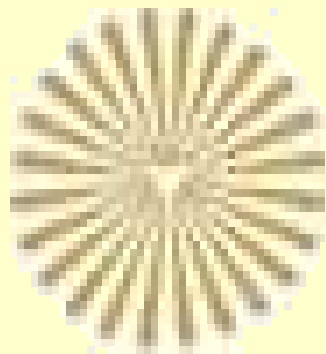
1. سرمایه گذاری دولت
2. سرمایه گذاری دولت و بخش خصوصی
3. سرمایه گذاری اجتماعی
4. هزینه های انتقالی (توزیع درآمد)

نظریه واگنر (اقتصاددان قرن نوزدهم)

افزایش درآمد سرانه "افزایش بخش عمومی"
را سبب می شود.

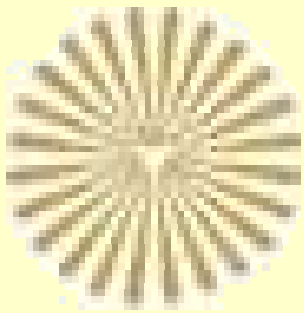
آثار رشد صنایع: گسترش شهر نشینی و ایجاد
نیاز های اجتماعی و بالا بودن کثرتش
درآمدی تقاضا می باشند که موجب افزایش
هزینه ها می گردد.

نظریه پیکای و وایزمن

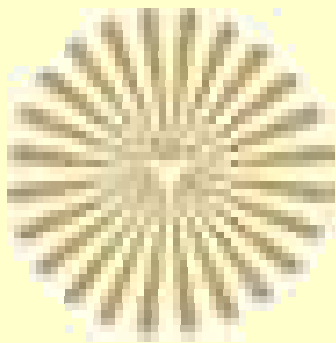
تحلیل سیاسی:

خدمات بیشتر و مالیات کمتر منجر به رای
بیشتر شده و این امر علت رشد هزینه های
دولت می باشد.

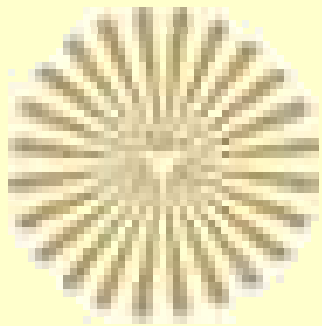
فصل سوم- عدم کارایی مکانیسم بازار
هدف: آشنایی با مواردی که موجب عدم کارایی مکانیسم
بازار گردیده و توجیهی برای دخالت دولت جهت بهبود
کارایی می گردد و شامل:

پیآمدهای خارجی، کالاهای عمومی

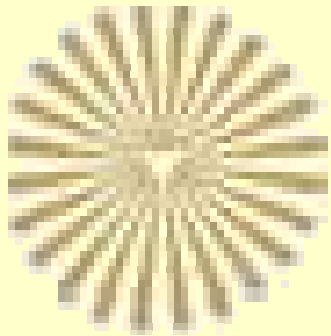
موارد مورد بحث در فصل سوم:

- پیآمدهای خارجی منفی (هزینه های خارجی)
- قیمت گذاری بر اساس هزینه ی نهایی و پیآمدهای خارجی
- روش های دخالت دولت برای تعیین سطح مطلوب تولید
- پیآمد خارجی مثبت (فایده ی خارجی)
- چگونگی تعیین سطح تولید در شرایط وجود فایده ی خارجی
- کالاهای عمومی
- تقاضای کالای عمومی و منحنی آن
- تولید بهینه ی کالاهای عمومی (نظریه ی پل ساموئلسن)

موارد عدم کارایی مکانیسم بازار:

پی آمد های خارجی (منفی مثبت)
مثال: آلودگی، ازدحام، آموزش

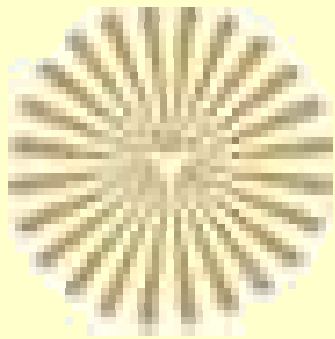

قیمت گذاری در حالت وجود آلودگی:

هزینه ی تولید 1 کیلو فولاد = 1000 ریال

هزینه ی آلودگی = 20 ریال

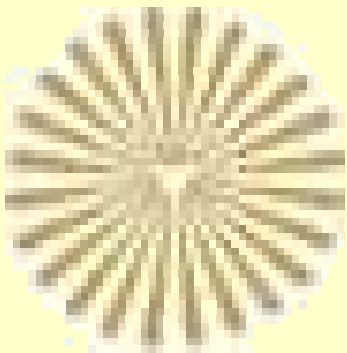
قیمت بازار = 1000 ریال

پرورش گل و تولید عسل (پی آمد خارجی مثبت)

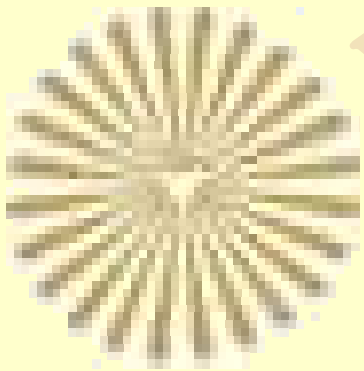
تولید گل:

- ایجاد فایده برای مصرف کنندگان گل
- اژباد فایده برای تولید کنندگان عسل

تمرین: پی آمد های خارجی زیر چگونه عدم
کارایی مکانیسم بازار را نشان می دهند؟

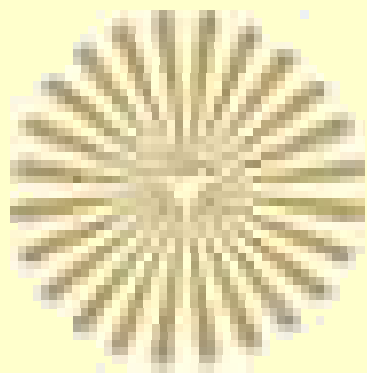
- ازدها
- آموزش

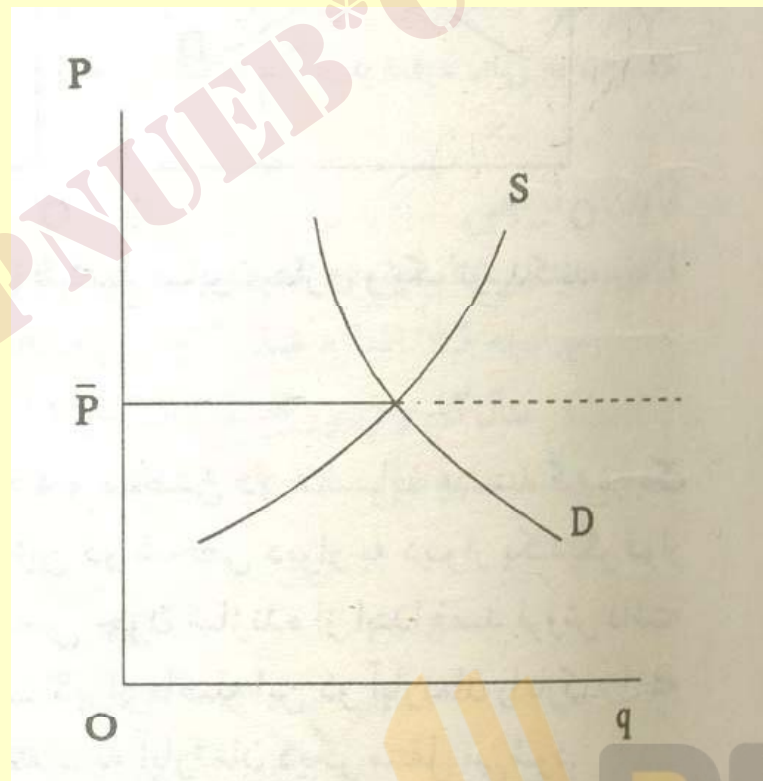
قیمت گذاری بنگاه در حالت وجود پی آمد های خارجی

سطح تولید بنگاه در شرایط رقابتی عبارت است از سطح
تولید حداکثر کننده ی سود:

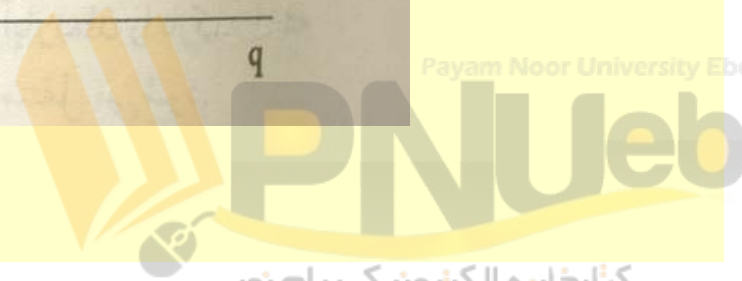
هزینه ی نهایی $P=MC$ قیمت

منحنی عرضه و تقاضای صنعت صابون سازی

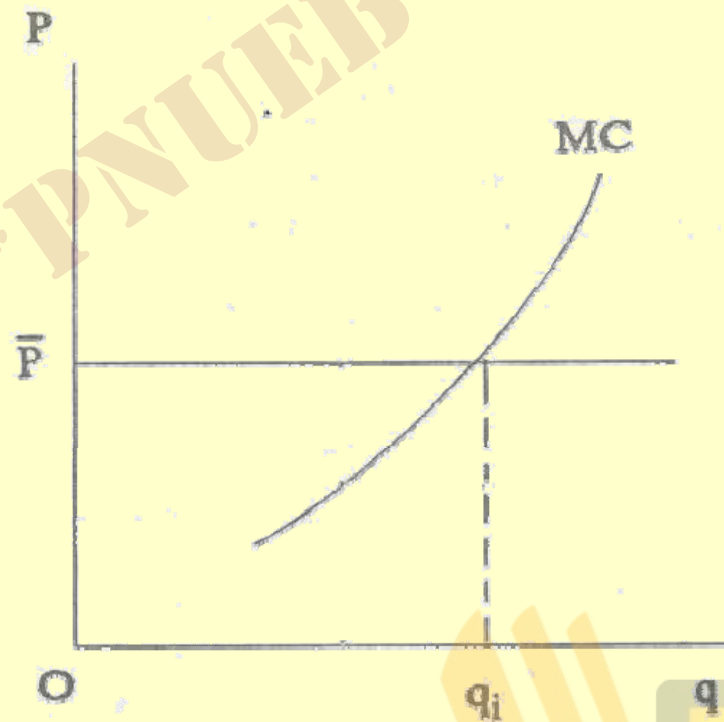

Payam Noor University Ebook

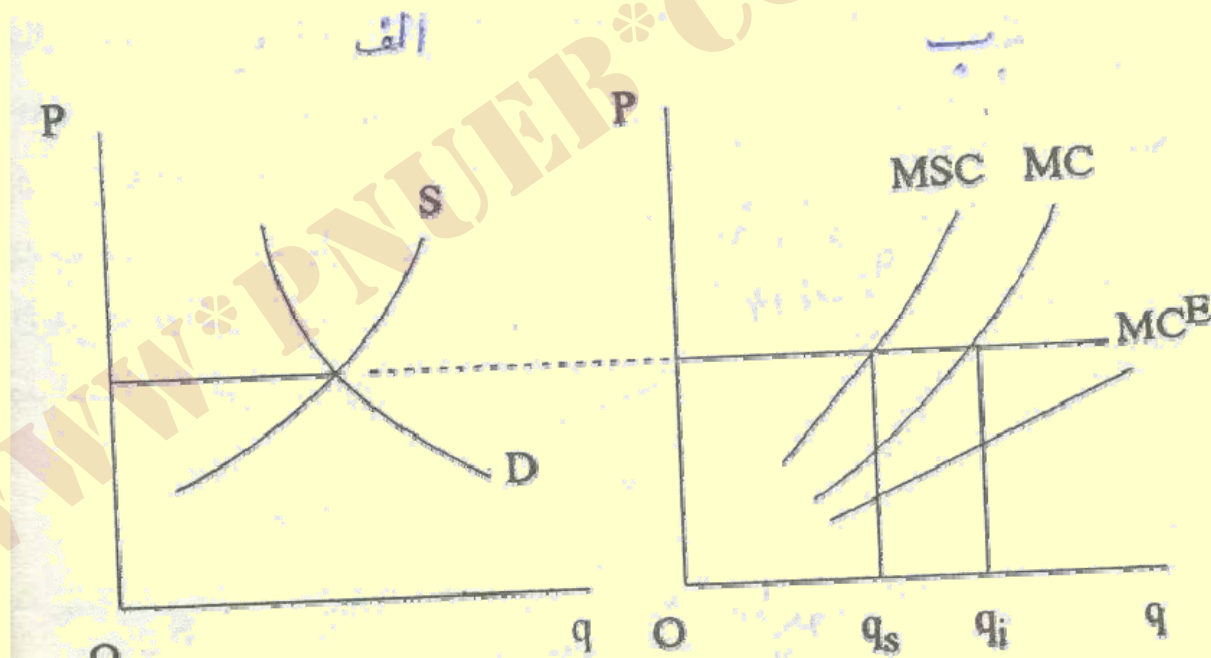

....کتابخانه الکترونیک پیام نور....

تولید بنگاه قبل از تاثیر هزینه ی خارجی

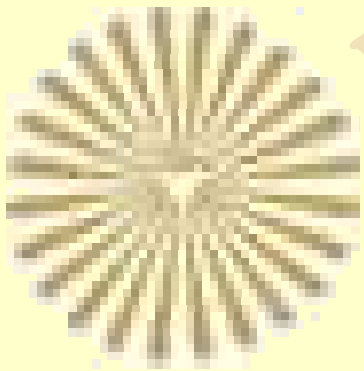
تولید بنگاه بعد از تاثیر هزینه ی خارجی

سطح تولید با توجه به مکانیسم بازار: q_i

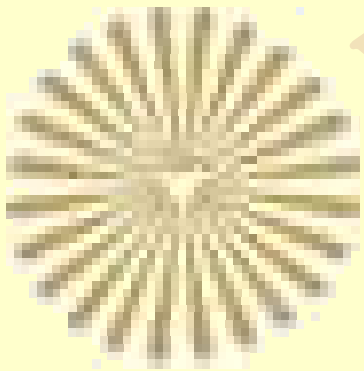
سطح تولید در صورت مداخله ی دولت: q_s

سطح تولید بهینه: q_s

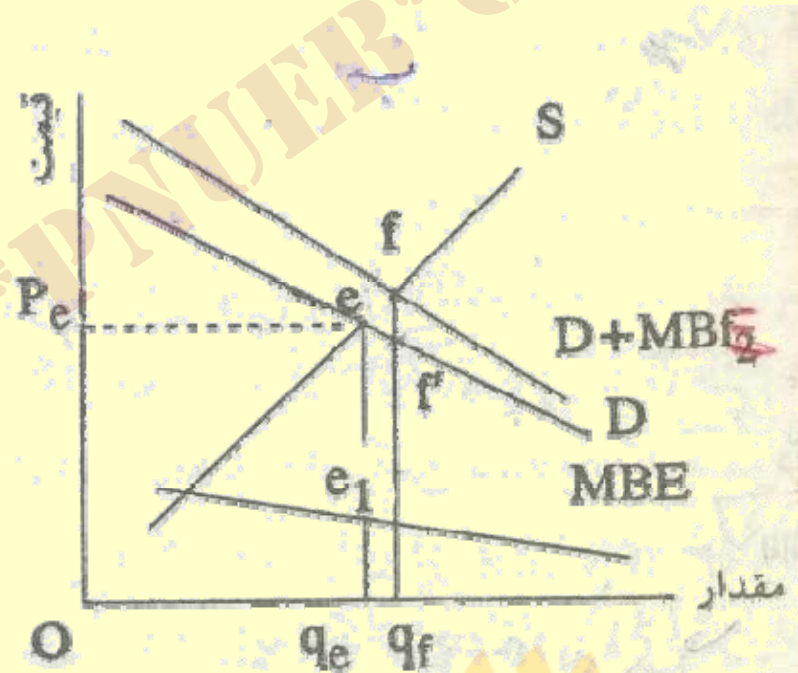

روش های دخالت دولت (داخلی کردن هزینه های خارجی)

1. وضع مالیات
2. تغییر تکنیک تولید
3. پرداخت خسارت

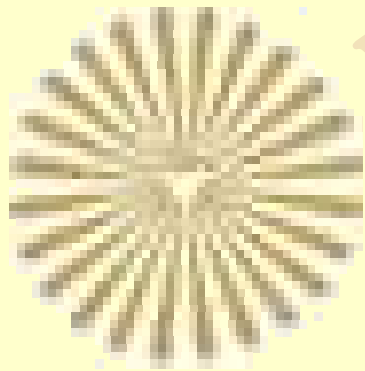
سطح تولید در شرایط وجود پی آمد خارجی مثبت (فایده ی خارجی)

MBE فایده خارجی + D فایده داخلی < هزینه نهایی $e q_e$

سطح کارآمد (بهینه ی تولید) :

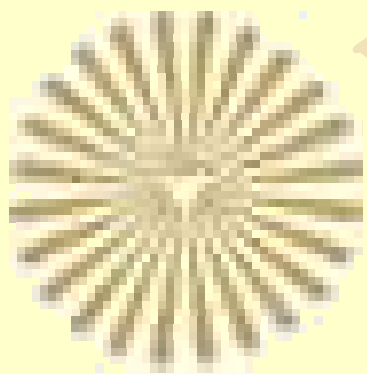
$F q_f = D = MBE$ هزینه نهایی

هدف دخالت های دولت:
بهینه کردن سطح تولید

روش ها:

1. پرداخت سوبسید
2. دریافت هزینه از طریق قانون
3. پرداخت داوطلبانه فایده برنده

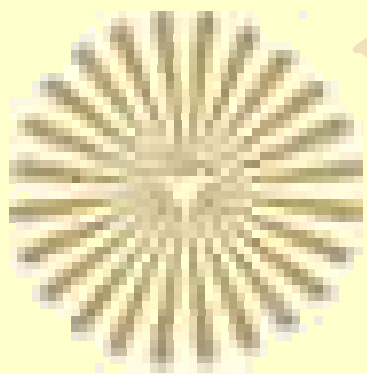

کالاهای عمومی (یک دلیل دخالت دولت)

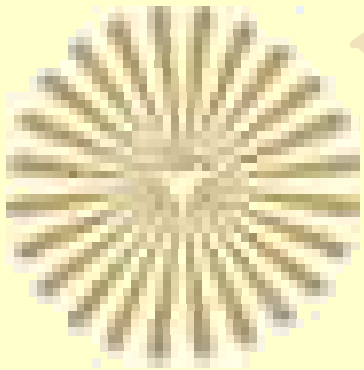
دو خاصیت عمده:

1. عدم رقابت پذیری

2. عدم قابلیت تخصیص منافع

کالا های گروه A: خصوصی خالص مثل پیراهن،...
کالا های گروه B: خصوصی مثل تلویزیون
کالا های گروه C: عمومی مثل پارک محصور شده
کالا های گروه D: عمومی خالص مثل برنامه ی تلویزیون

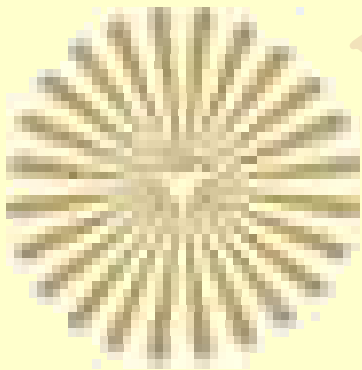

تأثيرات کالاهای عمومی:

- سواری مجاني
- هزینه نهایی استفاده = صفر

توليد کالای عمومی: خرید نهاده ها از سوی دولت:

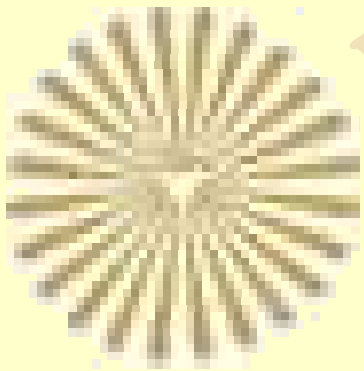
- تقاضاهای کالاهای عمومی
- تقاضای کالاهای خصوصی

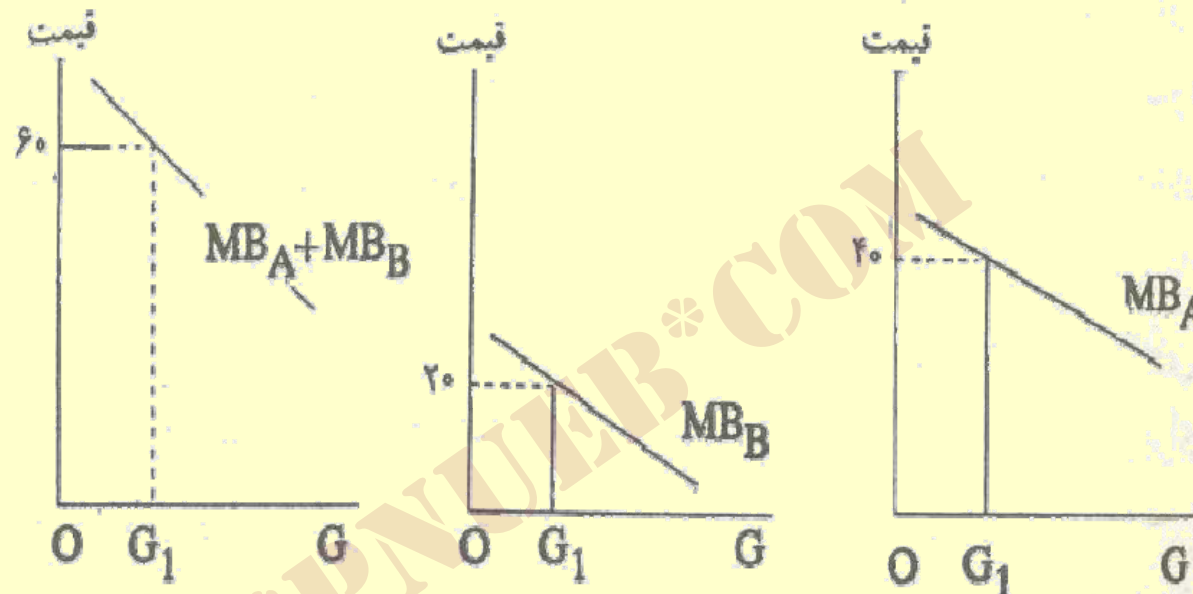

تولید بهینه کالاهای عمومی:

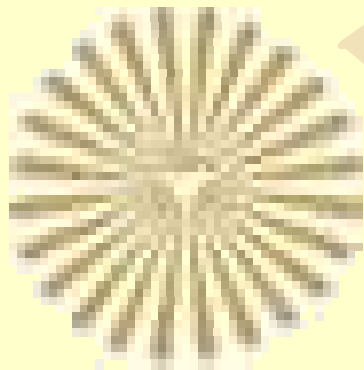
نظر پل ساموئلسن، برنده ی جایزه ی نوبل اقتصاد:
محل برخورد منحنی هزینه ی نهایی (MC)

و جمع منحنی های فواید نهایی (MB)

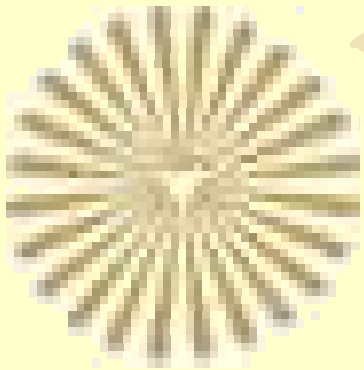
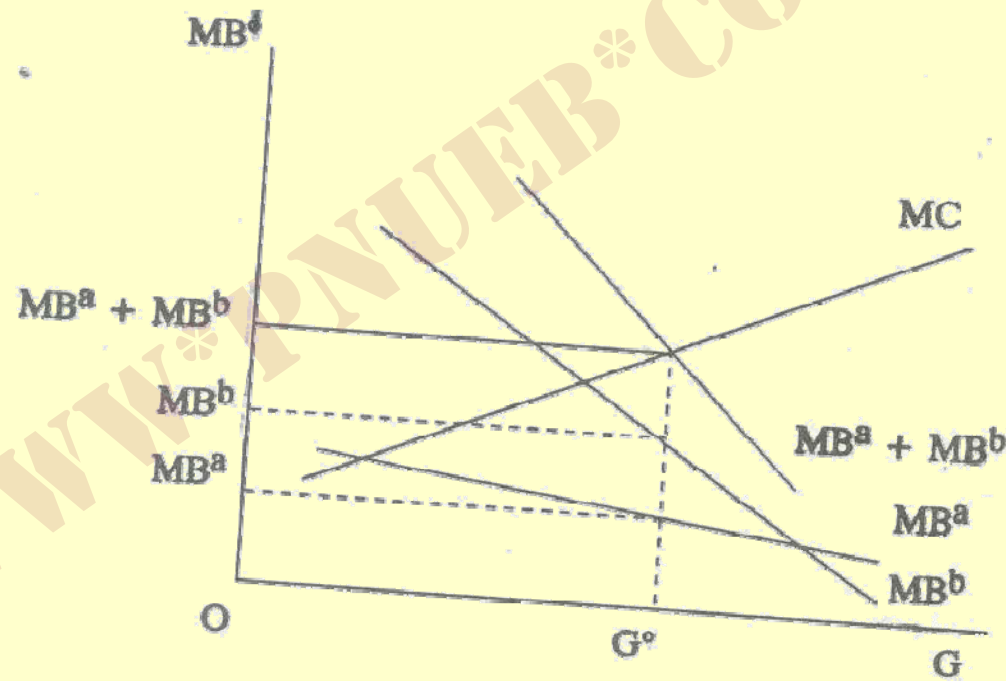

شکل ۵: استخراج منحنی تقاضا برای کالای عمومی G در یک بازار فرضی، از جمع عمودی منحنی‌های تقاضای دو شخص A و B .

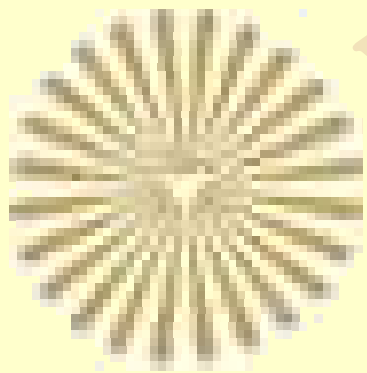
نمودار تعیین سطح تولید بهینه کالای عمومی

فصل چهارم- دولت و توزیع درآمد

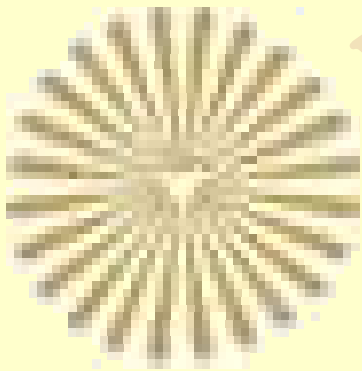
هدف این فصل:

آشنایی با نقش دولت در توزیع درآمد به عنوان یکی از مواردی که مکانیسم بازار در آن دچار عدم کارایی است.

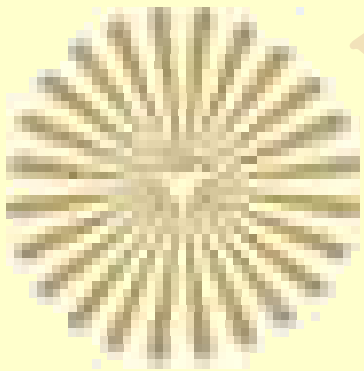

موارد مورد بحث در فصل چهارم:

- منابع ایجاد درآمد خانوارها
- علل نابرابری در توزیع درآمد
- روش های تعیین میزان نابرابری
- دیدگاه مخالفین و موافقین دخالت دولت در توزیع درآمد
- دیدگاه مطلوبیون
- آشنایی با تامین اجتماعی در ایران

دولت و توزیع درآمد:
اثرات اقتصادی: پس انداز، سرمایه گذاری،
تقاضا
اثرات سیاسی و اجتماعی:
عامل مهم برای ثبات دولت ها

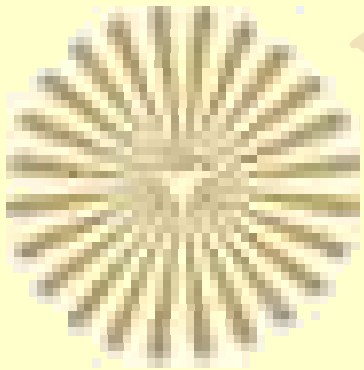

منابع ایجاد درآمد فناوری ها:

1. دستمزد و حقوق

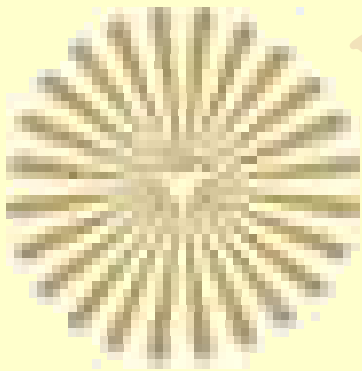
2. دارائی و اموال

3. دولت

علت نابرابری درآمدها:
وجود اختلاف در منابع درآمدی:

- اختلاف در دستمزدها
- اختلاف در دارائی و اموال
- اختلاف در میزان بهره مندی از پرداخت های دولت

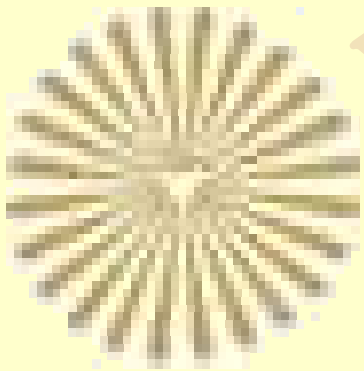
تعیین میزان نابرابری در توزیع درآمد:

سه روش تعیین:

1. دهک های درآمدی

2. منحنی لورنز

3. ضریب جینی

در دهک های درآمدی جامعه به 10 گروه درآمدی تقسیم می شود.

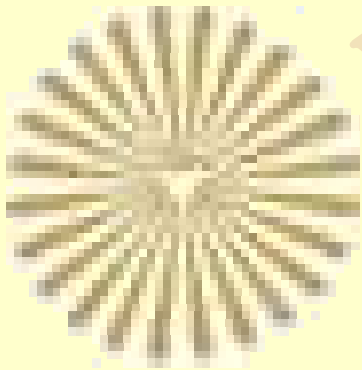
مثال:

سهم 10٪ ثروتمند ترین خانوارها = 41.97٪

سهم 10٪ فقیر ترین خانوارها = 1.31٪

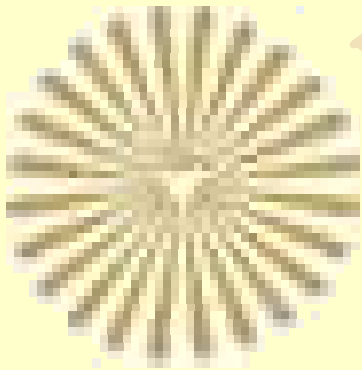
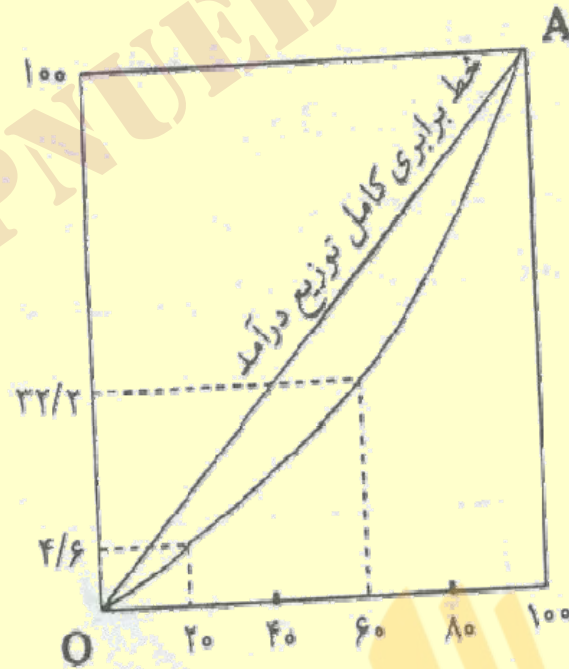
که برابر است با: 32.04

هرچه نسبت سهم دهک دهم (ثروتمندترین) به سهم دهک اول (فقیرترین) بیشتر باشد نابرابری در توزیع درآمد بیشتر است.

منحنی لورنز

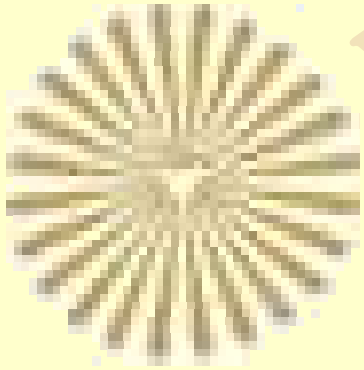
هر چه منحنی لورنز به خط برابری OA نزدیک تر باشد نابرابری کمتر است.

$$\text{ضریب جینی: } 0 < \frac{Q}{OAB} < 1$$

ضریب جینی نزدیک به صفر به مفهوم
تابرابری کمتر است.

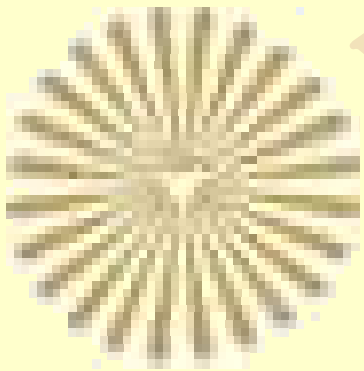
ضریب جینی نزدیک به یک به مفهوم نا
برابری بیشتر است.

تمرین:

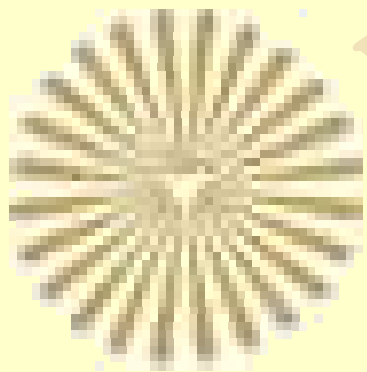
جدول 2 صفحه ی 54:

با توجه به سهم دهک ها منحنی لورنز را به دست آورید.

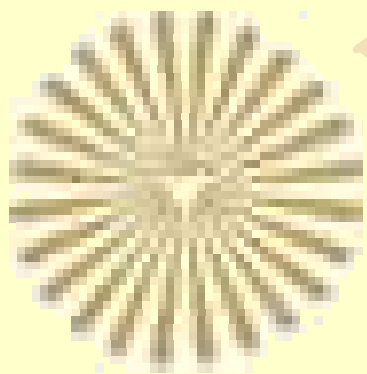
نظریه های توزیع عادلانه درآمد:

- ایده آلیستی
- واقع گرایانه

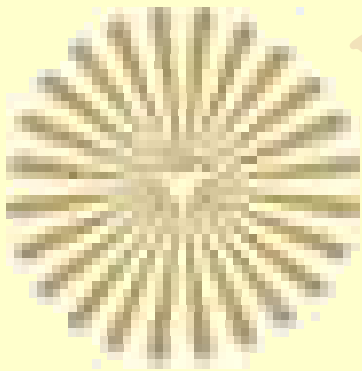
نظر طرفداران عدم دخالت دولت در توزیع درآمد:
(توماس هابز-جان لاک)

اثر برقراری مالیات و سوبسید:
منجر به کاهش انگیزه کار و تولید می گردد.

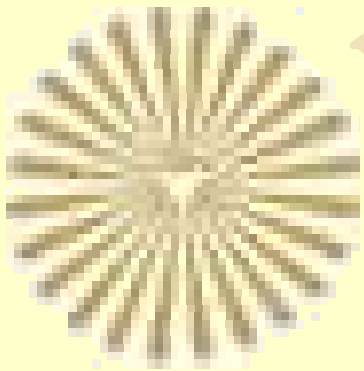
طرفداران توزیع درآمد:
(بوکنن، بنتهام، جان استوارت میل)

اثر توزیع مجدد درآمد:
افزایش قدرت خرید، افزایش تقاضا و تولید

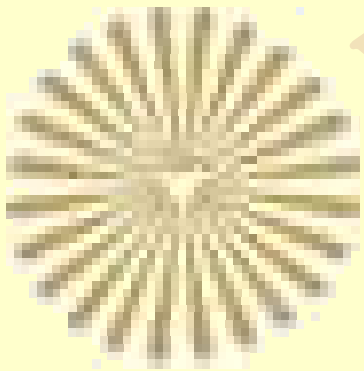
کسب هر درآمدی عادلانه نیست زیرا:

- هر درآمدی ناشی از کار ترکیبی است.
- وجود انحصارات، ...

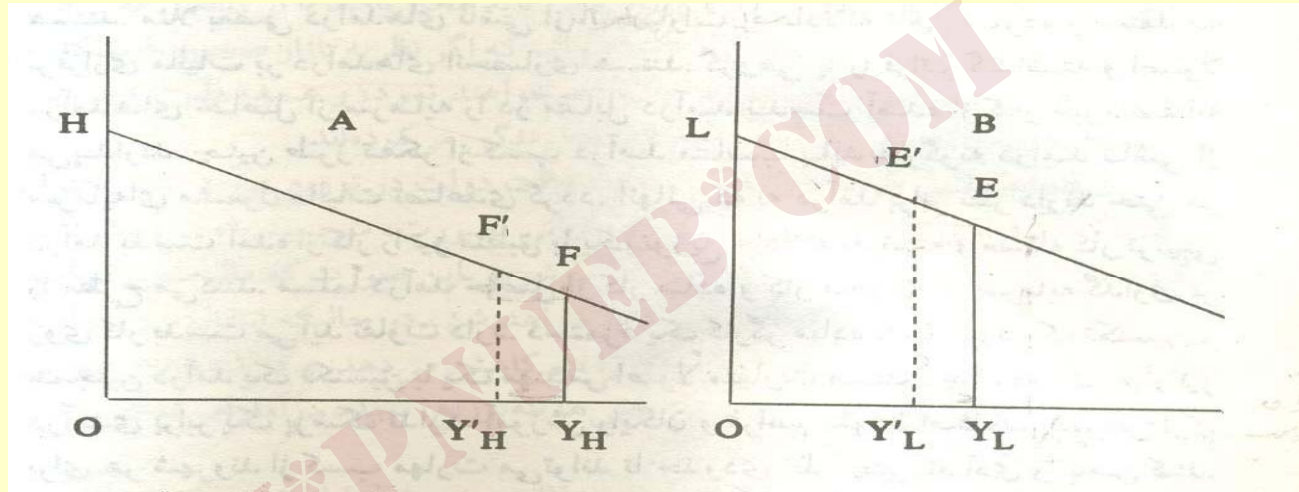

دیدگاه مطلوبیون در مورد توزیع درآمد:

یک تومان درآمد اضافی برای یک ثروتمند
ارزشی کمتر از یک تومان درآمد اضافی
برای یک فقیر دارد.

مطلوبیت نهایی

اگر بخشی از درآمد ثروتمندان به کم درآمدها
منتقل شود منجر به افزایش مطلوبیت کل
می گردد.

Payam Noor University Ebook

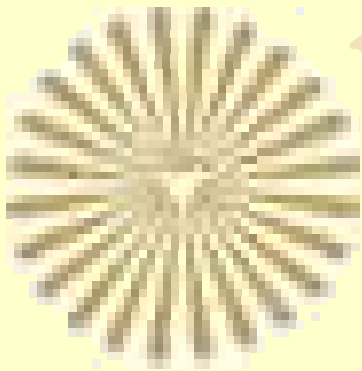

...کتابخانه الکترونیک پیام نور...

$$EY_L > FY_H$$

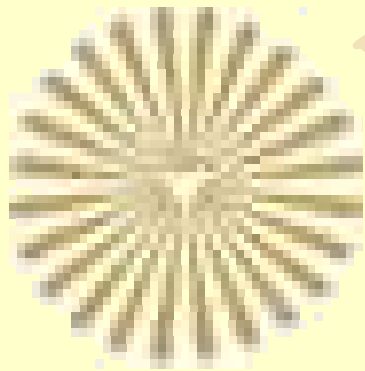
مطلوبیت نهایی ثروتمند > مطلوبیت نهایی فقیر

توزیع مجدد درآمد: افزایش رفاه کل

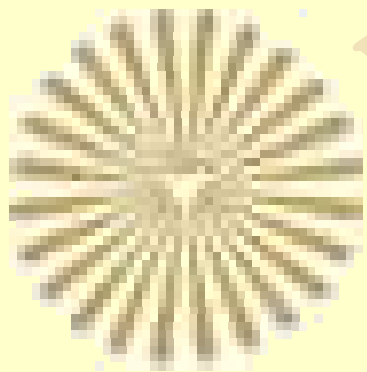
سیاست های توزیع مجدد درآمد:

- مالیات، جیره بندی، قیمت گذاری
- سیاست های هزینه ای دولت (پرداخت های انتقالی)
- سیاست های حمایتی بلند مدت (تامین اجتماعی)

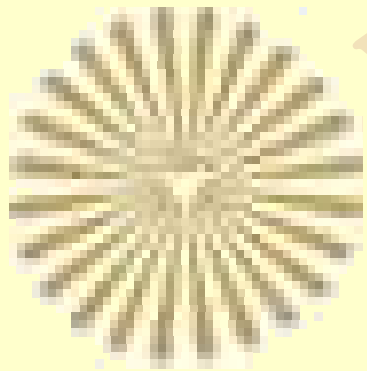
آشنایی با تامین اجتماعی در ایران:

1. سازمان تامین اجتماعی
2. سازمان بازنشستگی کشور
3. سازمان بهزیستی کشور
4. صندوق های مستقل بازنشستگی
5. کمیته امداد امام خمینی

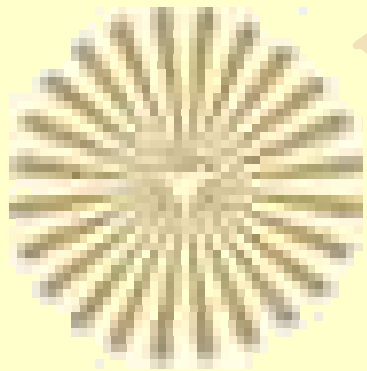
شرط لازم و کافی برای ایجاد تامین اجتماعی مناسب:

1. مشخص بودن درآمد گروه ها
2. وجود تشکیلات علمی و اصولی (مالیات ها تامین اجتماعی)

ارائه فعالیت های تامین اجتماعی (دو گروه):

- سیستم بازنشستگی و از کار افتادگی
- بیکاران، فاقد سرپرست، اقشار آسیب پذیر

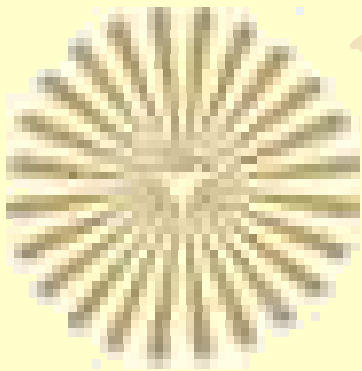

حمایت های سازمان تامین اجتماعی:

الف- حمایت های درمانی

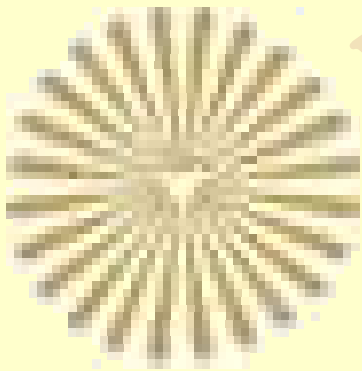
ب- حمایت کوتاه مدت

ج- حمایت های بلند مدت

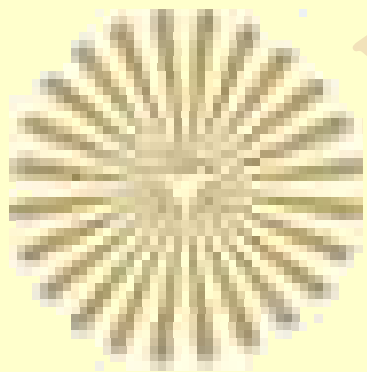
جدول شماره ی 3- صفحه 66

- تعداد استفاده کنندگان از مزایای حمایتی
- میزان هزینه پرداختی

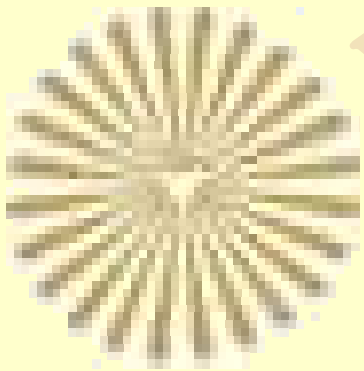
وظایف اساسی سازمان بازنشستگی کشور:

- الف- اداره ی امور بازنشستگی
- ب- اجرای قوانین بازنشستگی
- ج- بهره برداری از وجوه بازنشستگی و خودکفا ساختن صندوق (هدف)

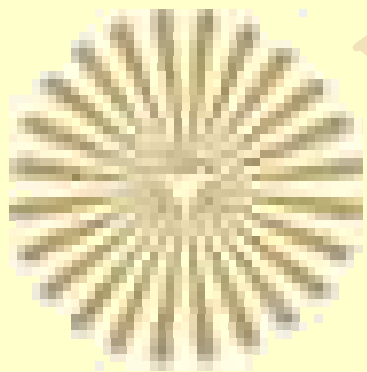

جدول شماره 5- صفحه 68

- تعداد کل بازنشستگان
- تعداد افراد تحت پوشش
- هزینه پرداختی

صندوق های بازنشستگی مستقل:
شامل صندوق های بازنشستگی
تعدادی از مؤسسات و سازمان های دولتی
شامل 16 صندوق

سازمان بهزیستی کشور (تاسیس 1359)

ادغام چهارده موسسه رفاه توانبخشی

تحت نظارت: وزارت بهداشت و درمان

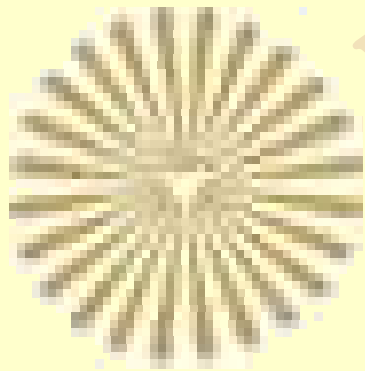
فعالیت های عمده سازمان بهزیستی:

الف- خدمات حمایتی

ب- خدمات توانبخشی

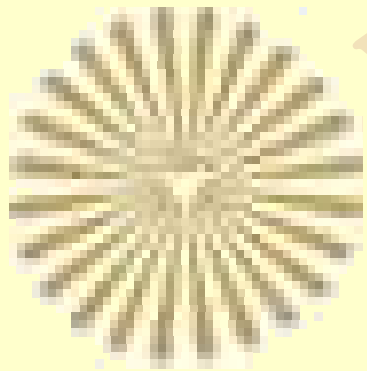
ج- کارآموزی و بازپروری اجتماعی

د- پیشگیری از آسیب های اجتماعی

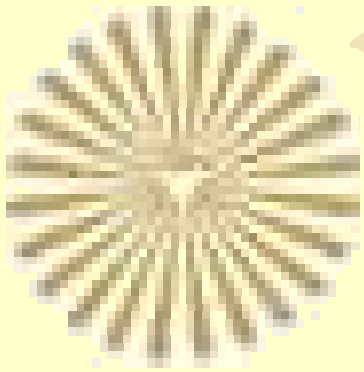
موارد مورد حمایت (13 مورد):

خانواده های بی سرپرست، مهدهای کودک، محتادین، تکی
زدایی، نابینایان و ناشنوایان، امور معلولین، ابن سییل،
سالمدان

جدول شماره 7- صفحه 71

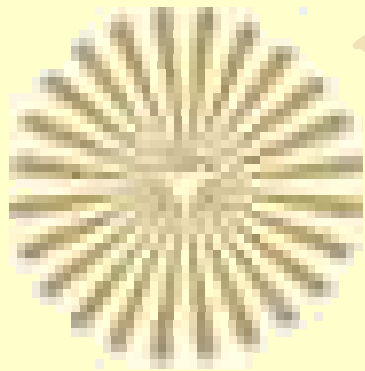
- موارد زیر پوشش برنامه توانبخشی
- هزینه های فعالیت حمایتی

کمیته امداد امام خمینی (تاسیس 1357)

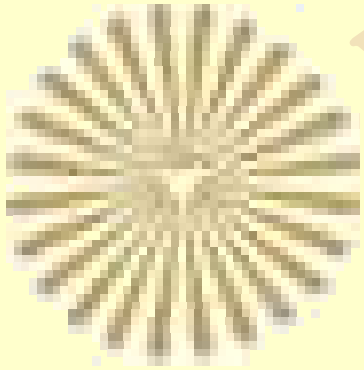
هدف: یاری رساندن به محرومین و درماندگان

منابع مالی: بودجه ی عمومی، کمک های
مردمی، وجوه شرعی و درآمدهای ناشی از
تبصره 82

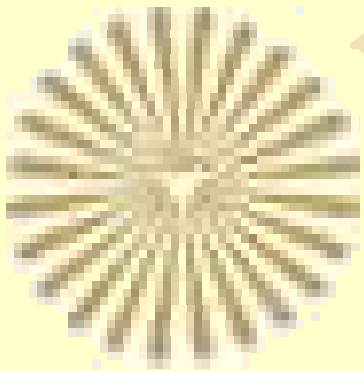
موارد مورد حمایت کمیته امداد:

خدمات حمایتی، طرح شهید رجایی،
وام قرض الحسنه، پرداخت دیه،
توزیع لوازم خانگی، خدمات
درمانی، فرهنگی، عمرانی

فکر کنید:

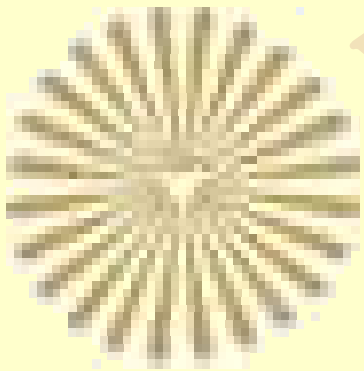
× چه رابطه ای میان تامین اجتماعی و توسعه اقتصادی هر جامعه وجود دارد؟

فصل پنجم: مالیات و انواع آن

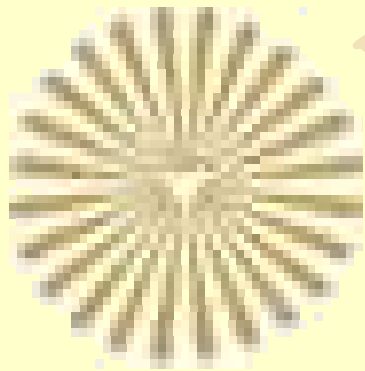
موارد مورد بحث:

- اهمیت مالیات
- مالیات از دیدگاه اقتصاد فرد و اقتصاد کلان
- اجزاء مالیات
- انواع مالیات
- پایه های مناسب دولتی
- وقوع مالیاتی

اهمیت مالیات:
مهم ترین منبع درآمد دولت

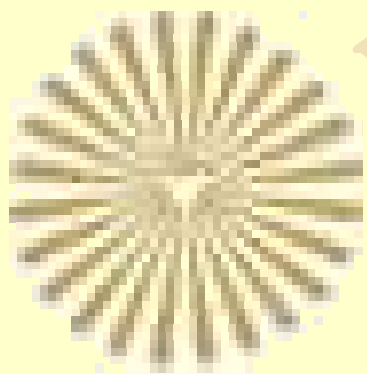
دیدگاه کلان: عمده ترین ابزار سیاست های اقتصادی
دیدگاه فرد: تخصیص و توزیع
دیدگاه کلاسیک ها: مداخلت مالیات
دیدگاه کنیز: ابزار سیاست های اقتصادی

شرط تاثیر سیاست های مالیاتی:

بالا بودن سهم درآمد مالیاتی نسبت به
درآمد ملی

جدول 1- صفحه 79

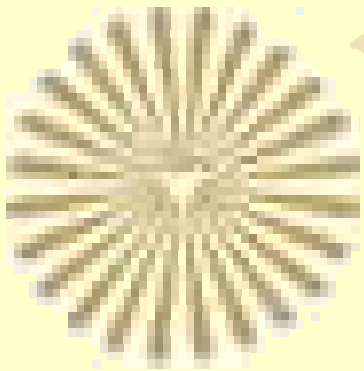
اجزاء مالیات:

- پایہ مالیاتی
- نرخ مالیاتی

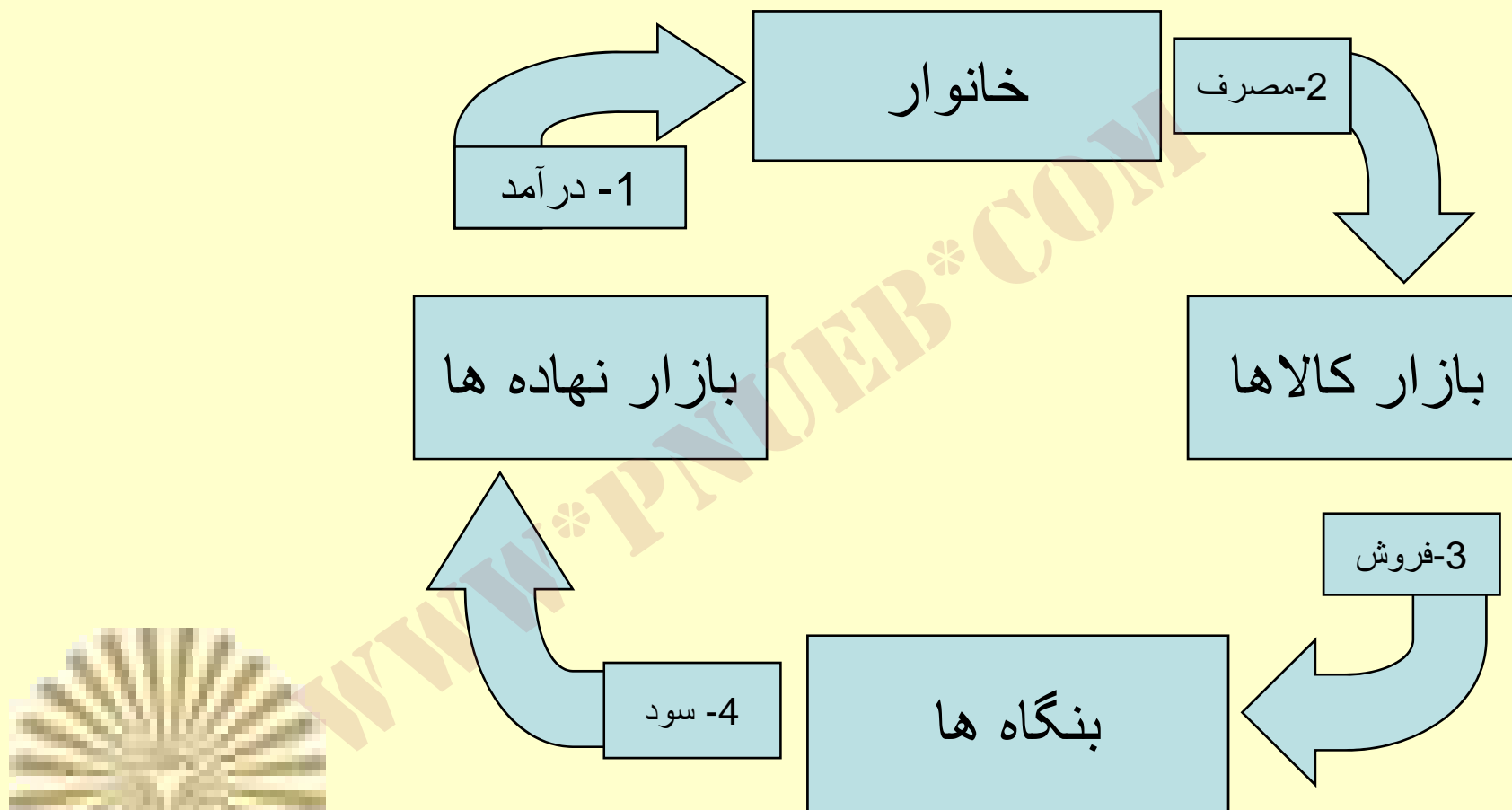
انواع مالیات:

از نظر ماہیت:

- 1- مالیات بر ذخیرہ ثروت
- 2- مالیات بر جریان درآمد

مالیات در چرخه ی درآمدی

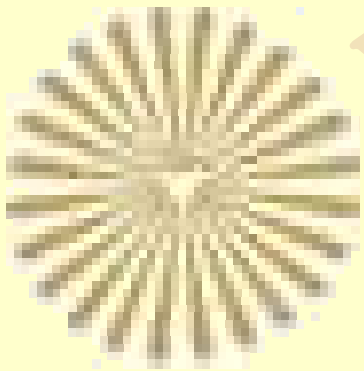

انواع مالیات از نظر نرخ مالیاتی:

1- تصاعدی

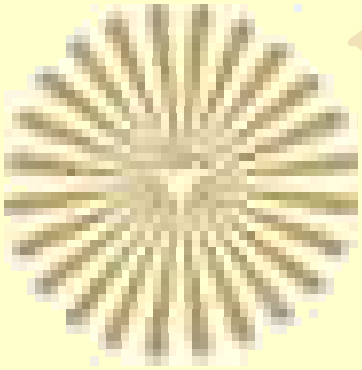
2- نسبی

3- تنازلی

نرخ نهایی مالیات

نرخ متوسط مالیات

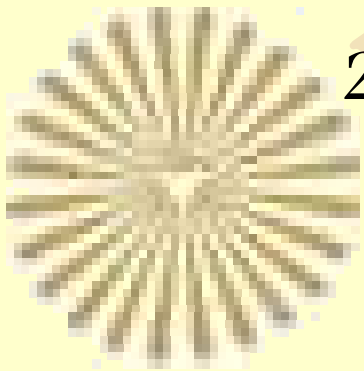

محاسبه نرخ متوسط مالیات (درآمد 250000 تومان
درآمد شمول معافیت مالیاتی: 60000 تومان
نرخ مالیات تا سطح درآمد 100000 تومان تا 10٪
نرخ مالیات تا درآمد 200000 تومان = 20٪
نرخ مالیات بیش از 200000 تومان = 40٪

$$100000 - 60000 = 40000 \times 10\% = 4000$$

$$100000 \times 20\% = 20000$$

$$250000 - 200000 = 50000 \times 40\% = 20000$$

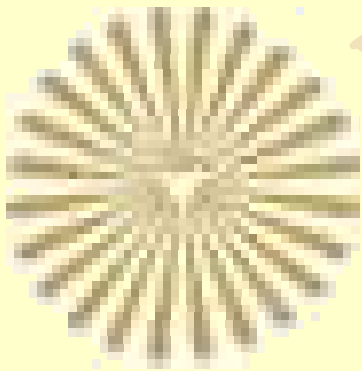

کل مالیات:

$$4000 + 20000 + 20000 = 44000$$

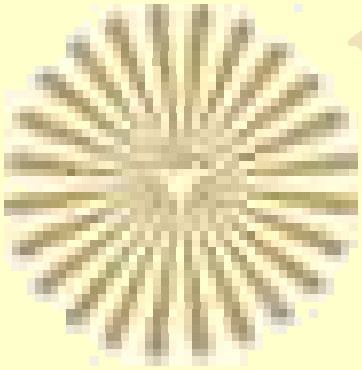
$$\text{نرخ متوسط مالیات} = \frac{44.000}{250000} = 17.6\%$$

نرخ نهایی مالیات = 40%

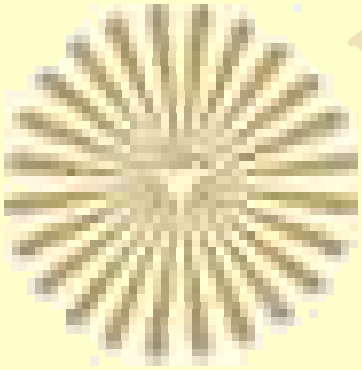
اصل عدالت مالیاتی:

- اصل فائدہ (دو اشکال)
- اصل توانائی پرداخت

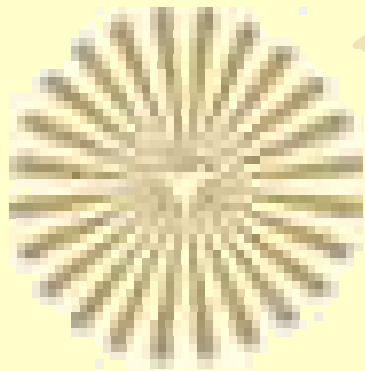
معیار توانایی پرداخت مالیات:

- درآمد
- مصرف: درآمد-پس انداز
- ثروت: دارایی-بدهی

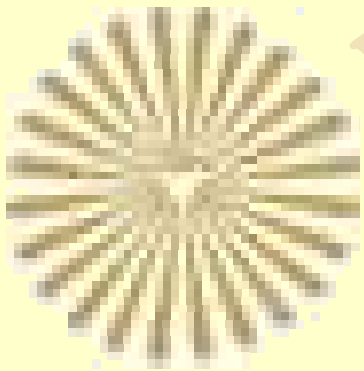

نظر توماس هابز: مصرف معیار رفاه

نظر فیشر: مالیات بر درآمد مالیات مضاعف است

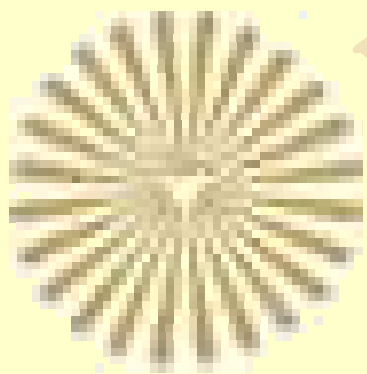

وقوع مالیاتی: پرداخت کننده ی نهایی مالیات
زمان انتقال بار مالیاتی:
بعضی از کالاها یا فعالیت ها مشمول مالیات
می شوند.

تحقیق کنید:

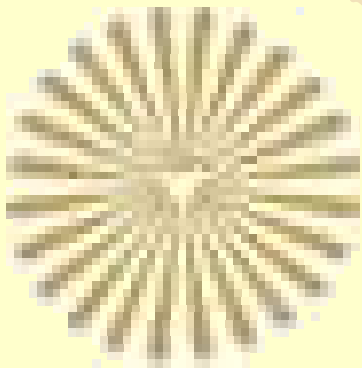
- سیستم مالیاتی در ایران
- سهم مالیات بر درآمد ملی ایران قبل و بعد از انقلاب

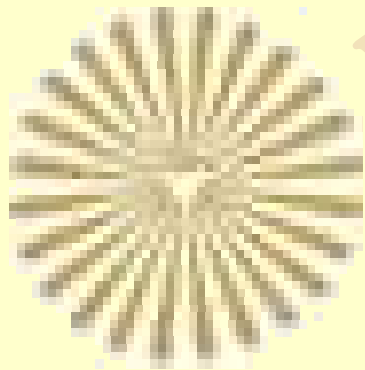
فصل ششم-تاثیر مالیات بر بازار

هدف کلی فصل:

- بررسی سطح تولید و قیمت قبل و بعد از برقراری مالیات
- تعیین سهم گروه های مصرف کننده، عرضه کننده و دولت از مالیات
- تاثیر وضعیت کشش های منحنی عرضه و تقاضا در سهم گروه ها از مالیات
- بررسی سطح تولید و قیمت قبل و بعد از برقراری مالیات منفی (سوبسید)
- تاثیر وضعیت کشش های عرضه و تقاضا بر سهم گروه ها از سوبسید

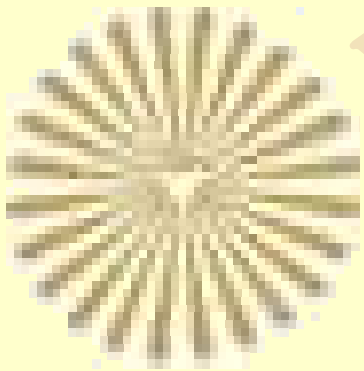

- بررسی اثر مالیات و سوبسید بر تخصیص منابع
در بازار رقابتی و انحصاری
- اثر مالیات در بازار نهاده ها
- سهم کارفرما و عرضه کننده ی کار از مالیات
- مالیات بر درآمد اشخاص (دستمزد، شرکت ها)
- اثر مالیات بر دستمزد بر عرضه کار
- مالیات بر شرکت ها

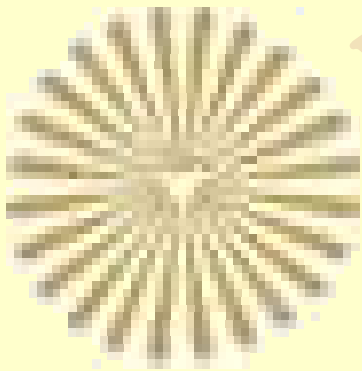
- تأثير مالیات بر بازار:
- انتقال بار مالیاتی
 - تاثیر بر توزیع درآمد و تخصیص منابع

مالیات بر واحد
مالیات بر قیمت

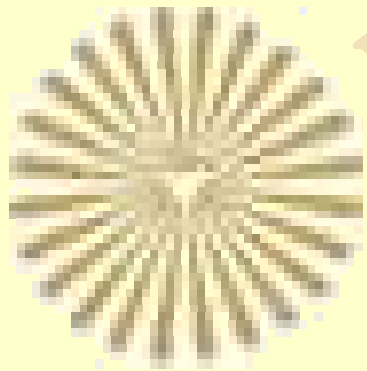
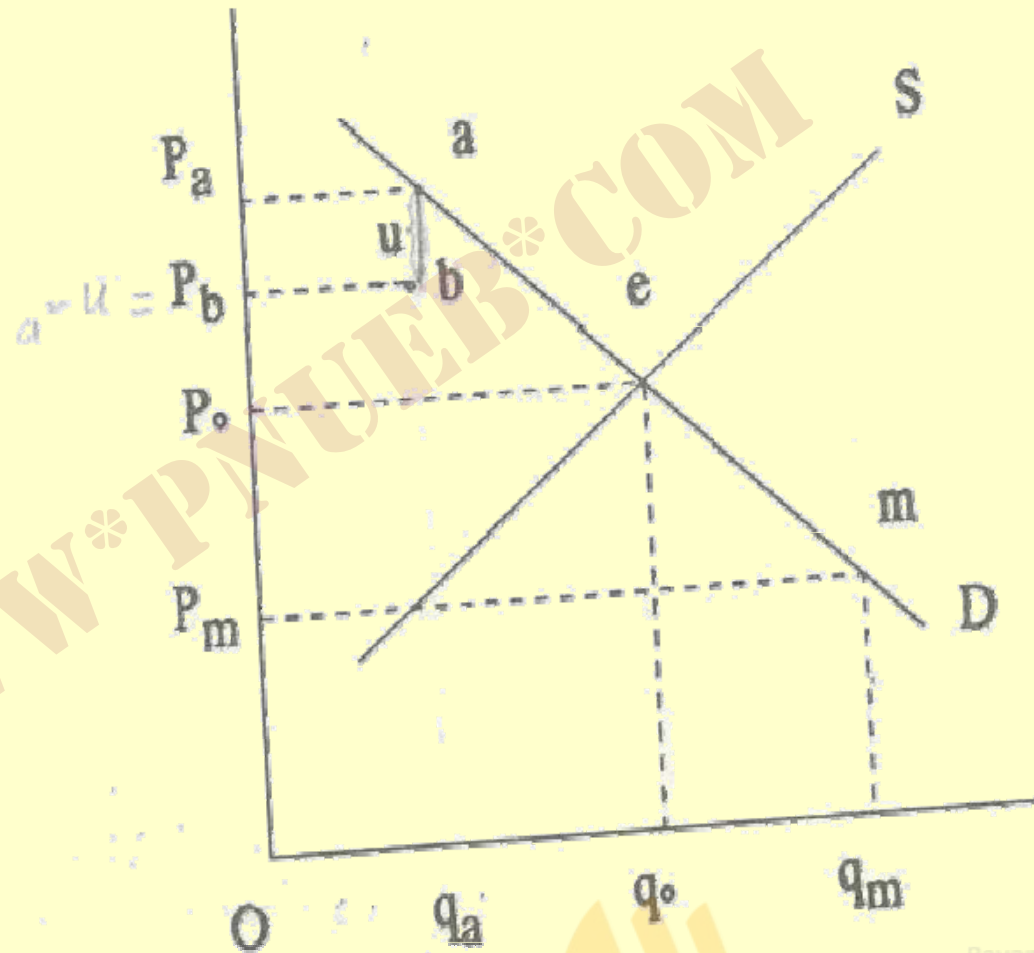

مالیات بر واحد فروش در بازار رقابتی :

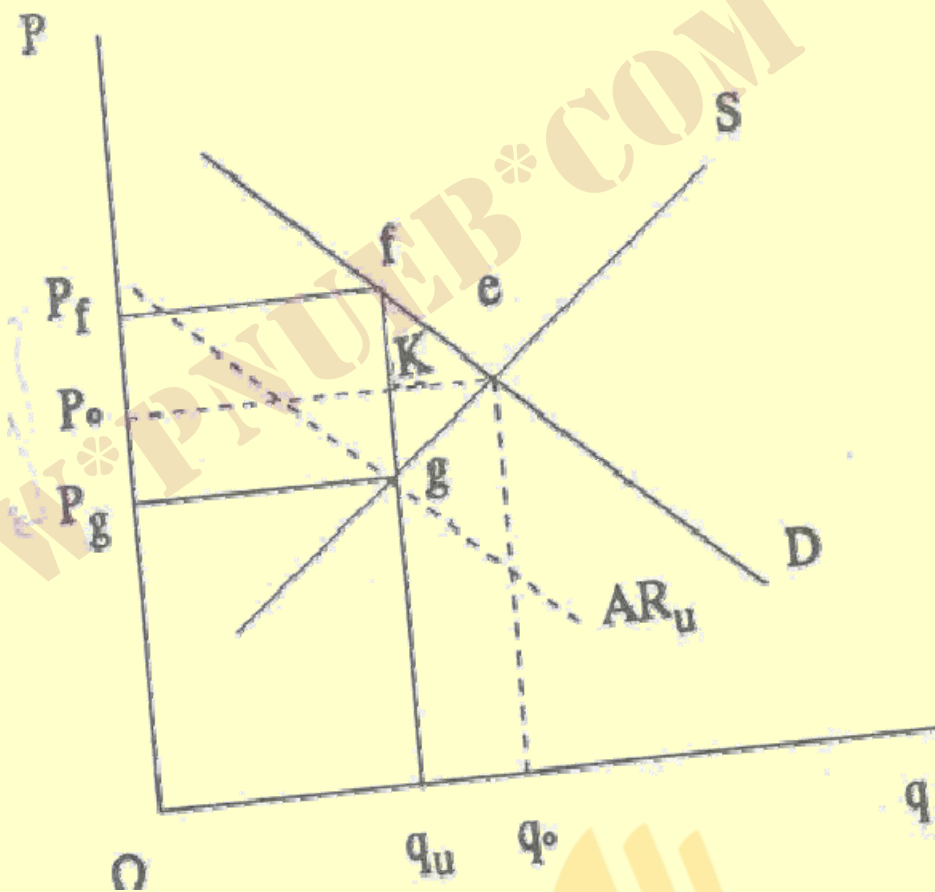
قیمت و تعداد فروش کالا با توجه به
منحنی های عرضه و تقاضا در بازار
تعیین می شوند.

موقعیت نقاط روی منحنی تقاضا

مالیات بر واحد فروش در بازار رقابتی

Islam Noor University Ebook

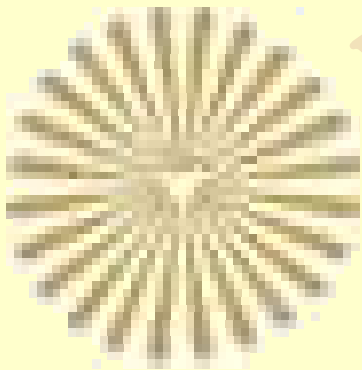

...کتابخانه الکترونیک پیام نور... ..

موقعیت بازار قبل از برقراری مالیات:

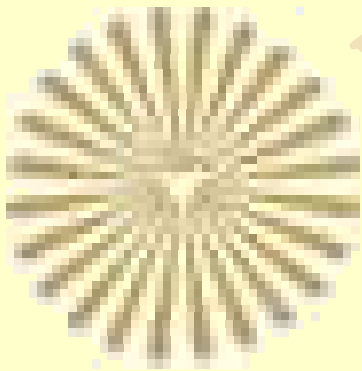
1. منحنی های D و AR_u بر هم منطبق اند. یعنی
پرداخت مصرف کننده = دریافت عرضه کننده

2. P مصرف کننده = P عرضه کننده

موقعیت بازار بعد از برقراری مالیات:

1. منحنی های D و AR_u از هم جدا می شوند
2. P مصرف کننده $P \neq$ عرضه کننده
3. تولید کاهش می یابد (تخصیص منابع)

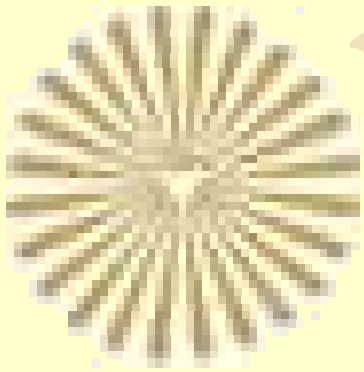
انتقال بار مالیاتی:

سهم گروه عرضه کننده:

$$P_0 P_g g K \text{ یا } (P_0 - u) \times q_u$$

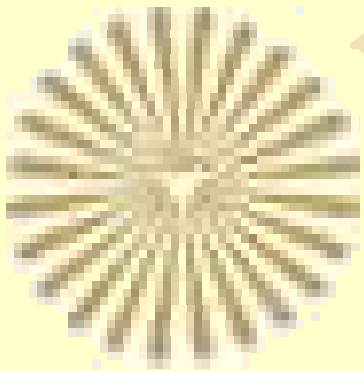
سهم مصرف کننده:

$$P_0 P_f F K = (P_0 + u) q_u$$

سهه (درآمد) دولت از مالیات:

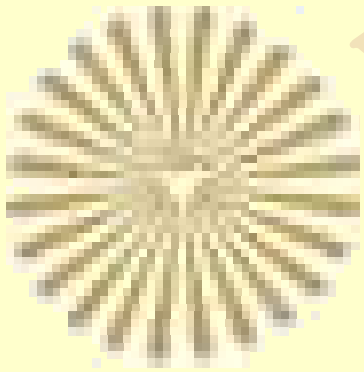
$$P_f P_g g F \quad \text{یا} \quad P_f P_g \times q_u$$

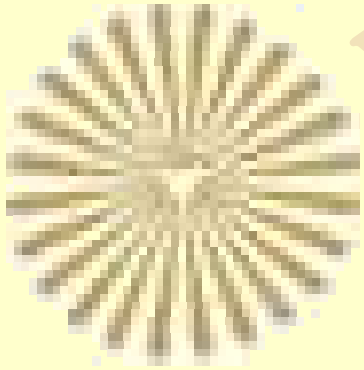
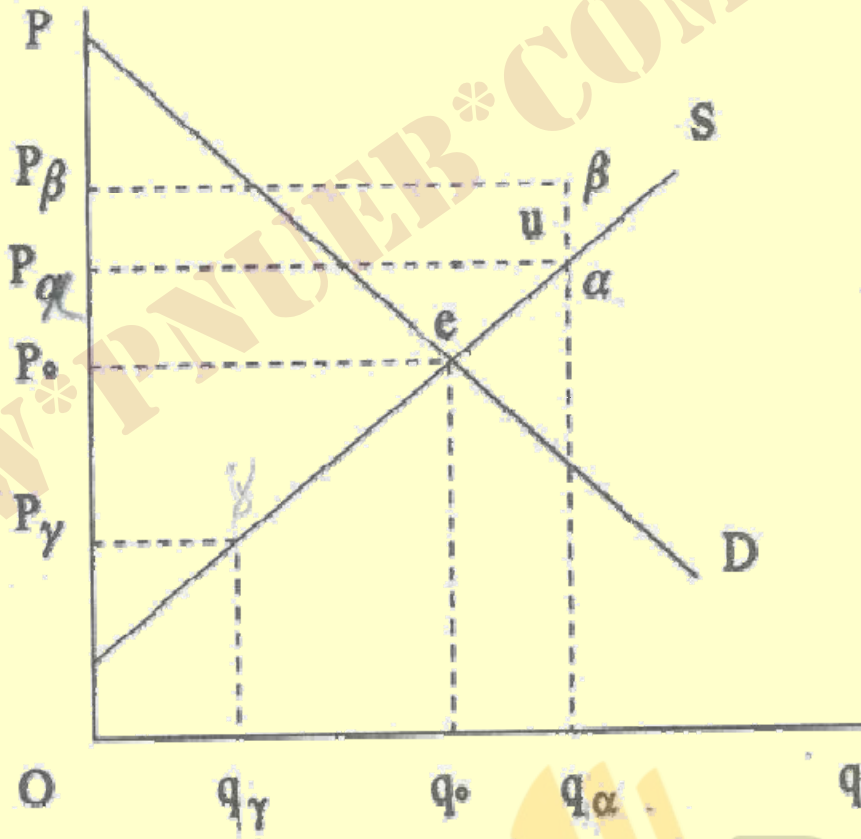
مالیات بر واحد مصرف:

فرض:

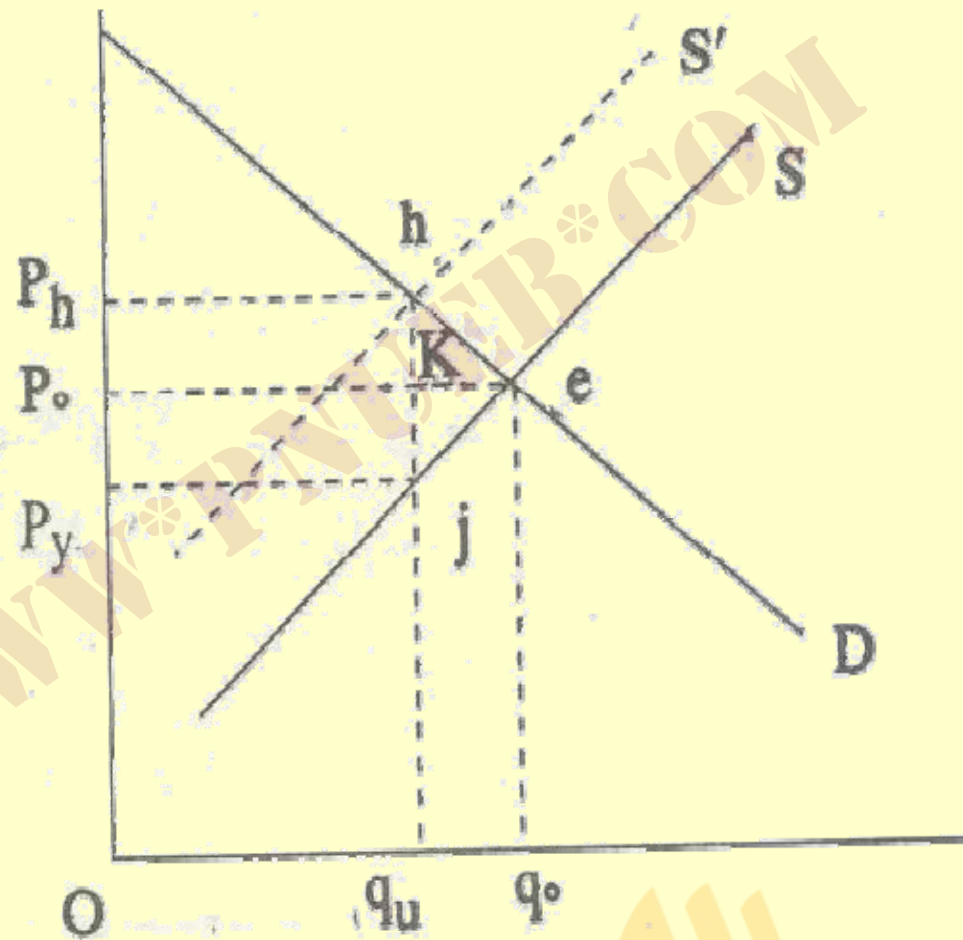
مصرف کننده مالیات می پردازد.

موقعیت نقاط روی منحنی عرضه

مالیات بر واحد مصرف در بازار رقابتی

انتقال بار مالیاتی:

سهام مصرف کننده:

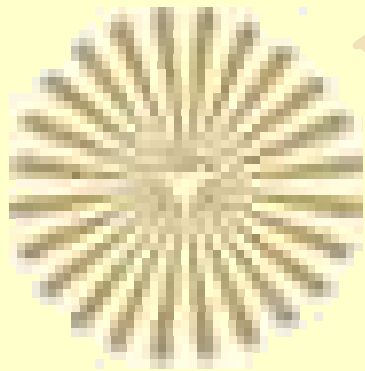
$$P_0 P_h h K = (P_0 + u) \times q_u$$

سهام عرضه کننده:

$$P_0 P_j z L = (P_0 - u) \times q_u$$

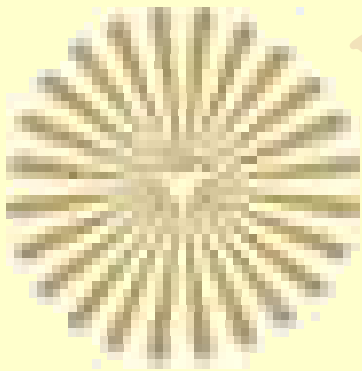
درآمد دولت:

$$P_h P_j z h = P_h P_j \times q_u$$

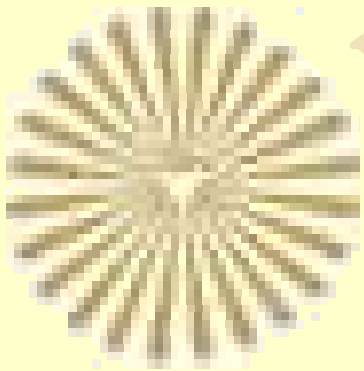
موقعیت بازار قبل از برقراری مالیات:

1. منحنی های S و S' از هم جدا می شوند.
2. P مصرف کننده $P \neq$ عرضه کننده
3. تولید کاهش می یابد_ تاثیر بر تخصیص منابع)

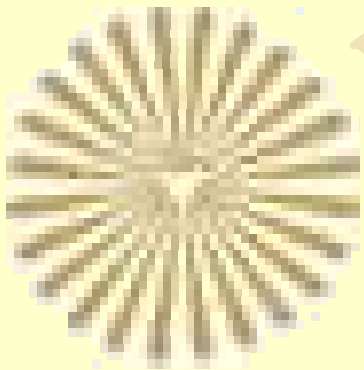
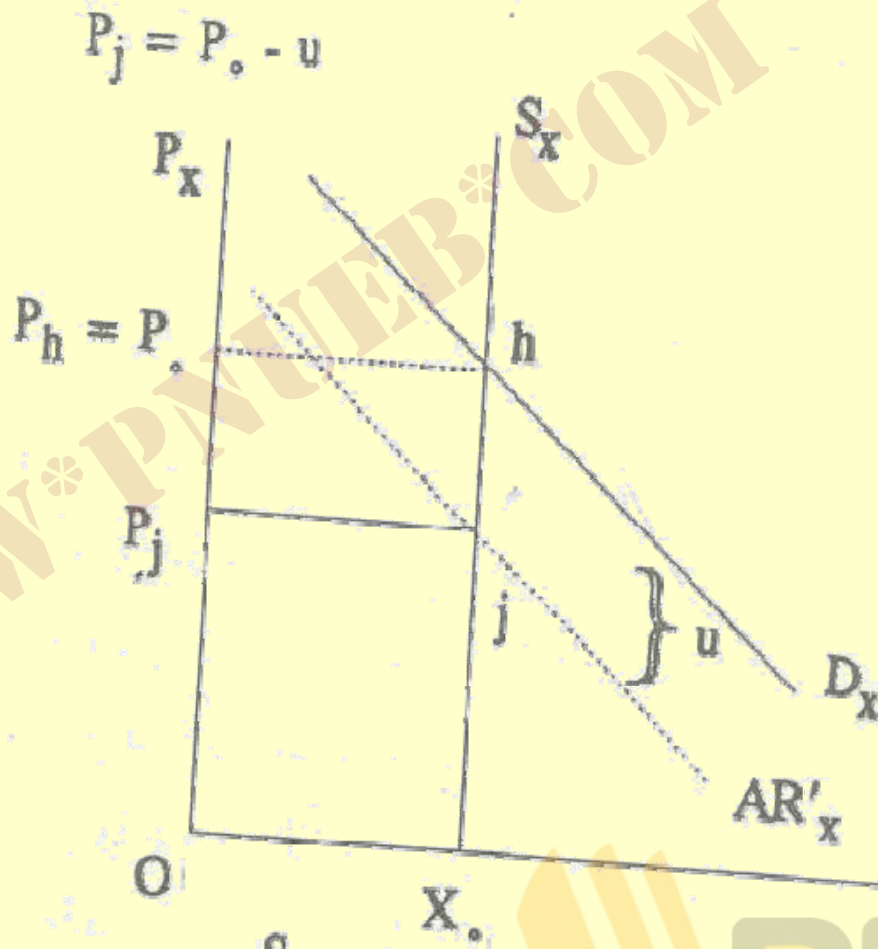

اثر کشش های منحنی های عرضه و تقاضا:

- انتقال بار مالیاتی
- تخصیص منابع

اثر منحنی عرضه بدون کشش بر سهم گروه ها از مالیات

انتقال بار مالیاتی:

سهام مصرف کننده:

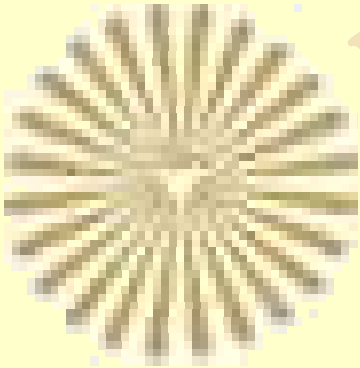
صفر

سهام عرضه کننده:

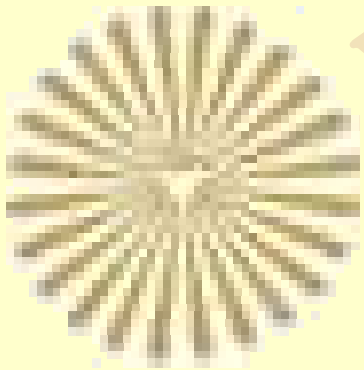
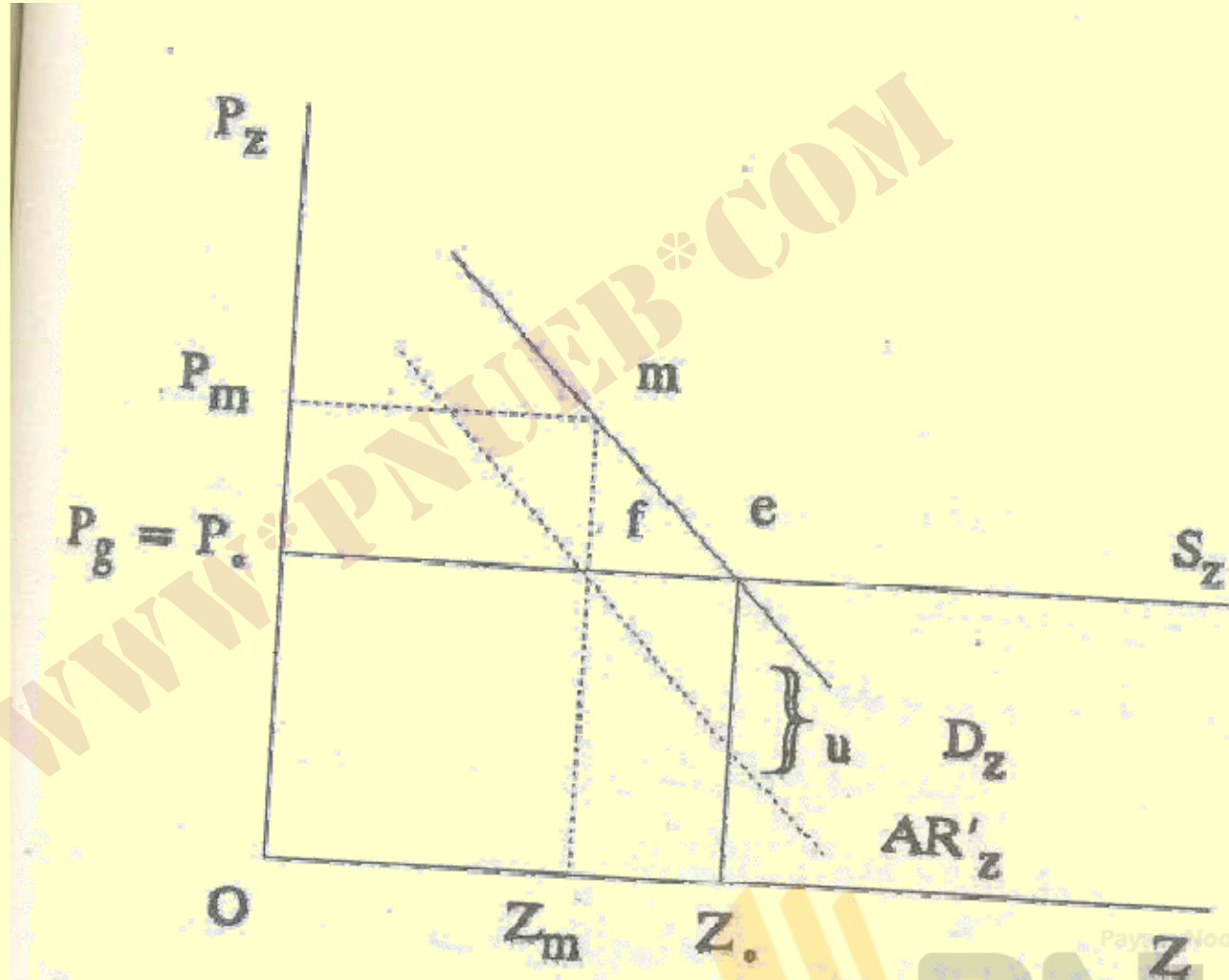
$P_0 P_h h e$

درآمد دولت:

$P_0 P_h h e$

اثر منحنی عرضه پر کشش بر سهم گروه ها از مالیات

انتقال بار مالیاتی:

سهه مصرف کننده:

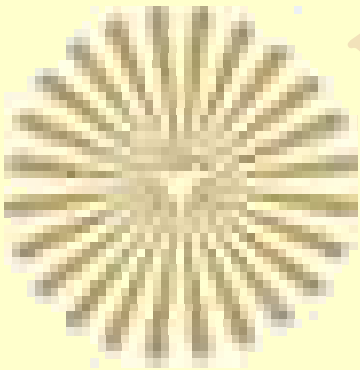
$$P_0 P_f F_h$$

سهه عرضه کننده:

صفر

درآمد دولت:

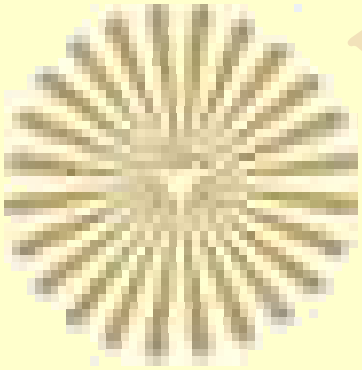
$$P_0 P_f f_h$$

اثر بر تخصیص منابع:

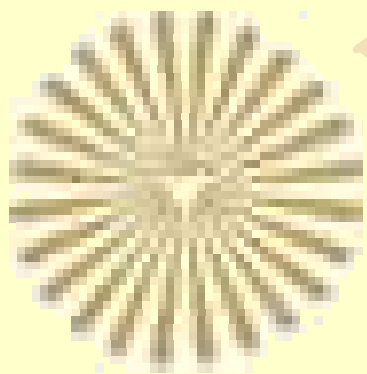
حالت اول: بدون تاثیر

حالت دوم: کاهش تولید

تمرین:

اثر مالیات بر واحد فروش را در شرایطی که
منحنی عرضه کم کشش باشد بررسی کنید
و سهم گرو ها را از مالیات را تعیین کنید.

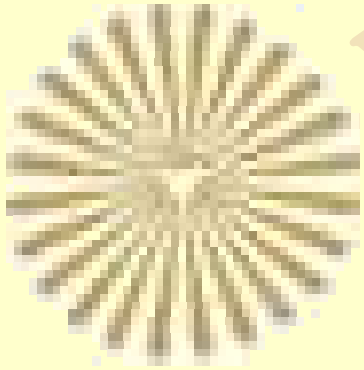

سوبسید بر واحد (مالیات منفی)

هدف: توزیع عادلانه درآمد

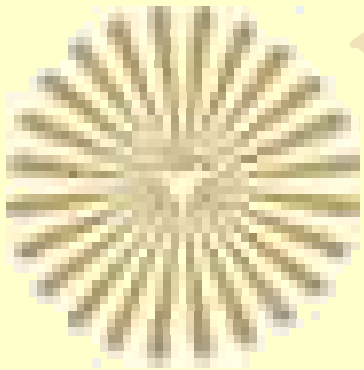
انواع سوبسید:

مستقیم، غیر مستقیم، نقدی، جنسی

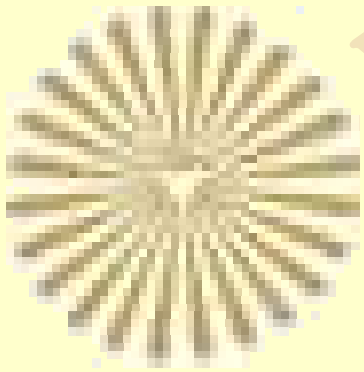
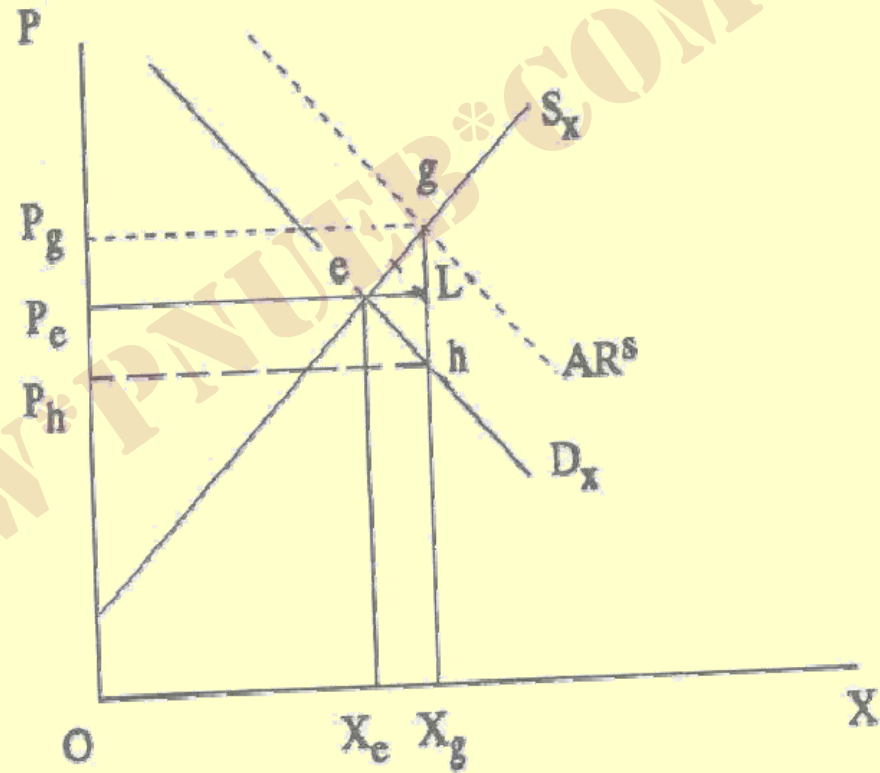

سوبسید بر واحد در بازار رقابتی:

- سوبسید بر واحد فروش
- سوبسید بر واحد مصرف

اثر سوپرسید پر واحد مصرف

میزان بهره مندی گروه ها از سوپسید:

سهام عرضه کننده:

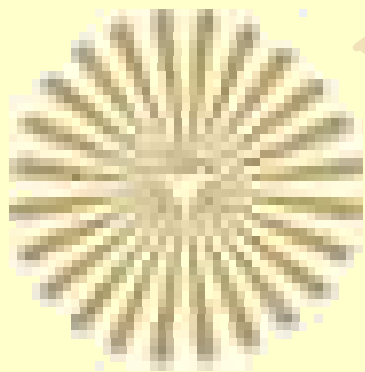
$$P_e P_f F K = (P_e + s) q_f$$

سهام مصرف کننده:

$$P_e P_h h k = (P_e - s) q_f$$

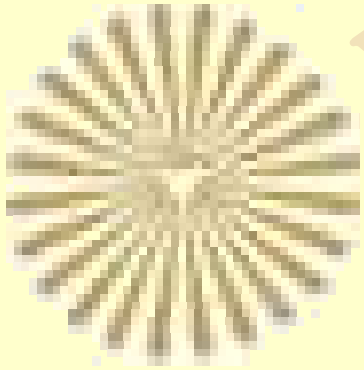
هزینه ی دولت:

$$P_f P_h h f = P_f P_h \times q_f$$

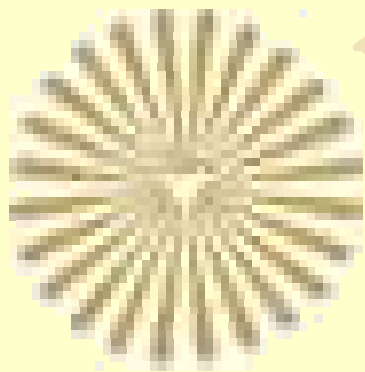
اثر سوبسید بر تخصیص منابع:

افزایش تولید

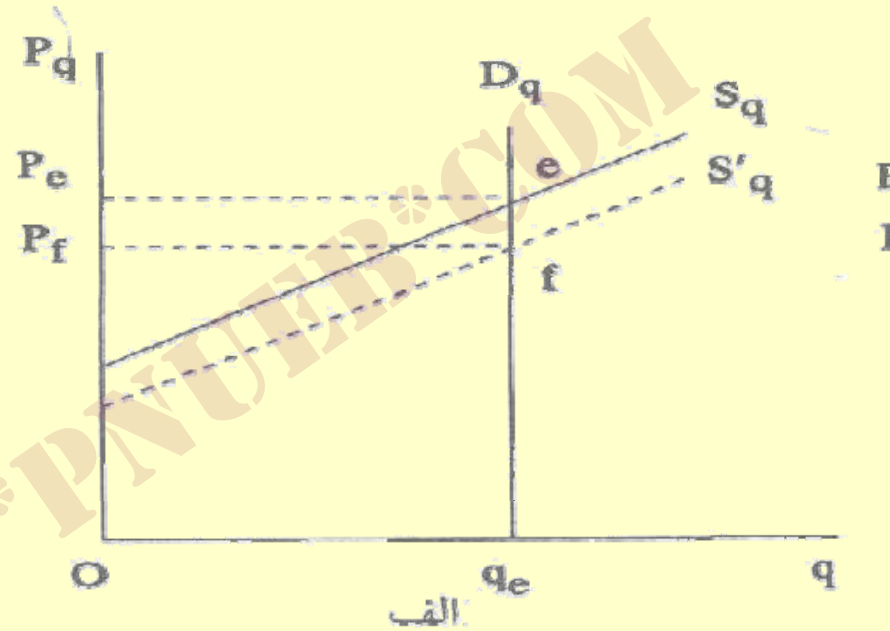

اثر کشش منحنی های عرضه و تقاضا:

- بهره مندی گروه ها از سوپرسید
- تخصیص منابع

منحنی تقاضا بدون کشش

اثر منحنی تقاضای بدون کشش بر سهم
گروه ها از سوپرسید.

سہم گروہ عرضہ کنندہ:

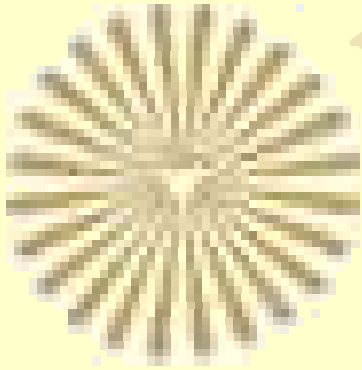
صفر

سہم گروہ مصرف کنندہ:

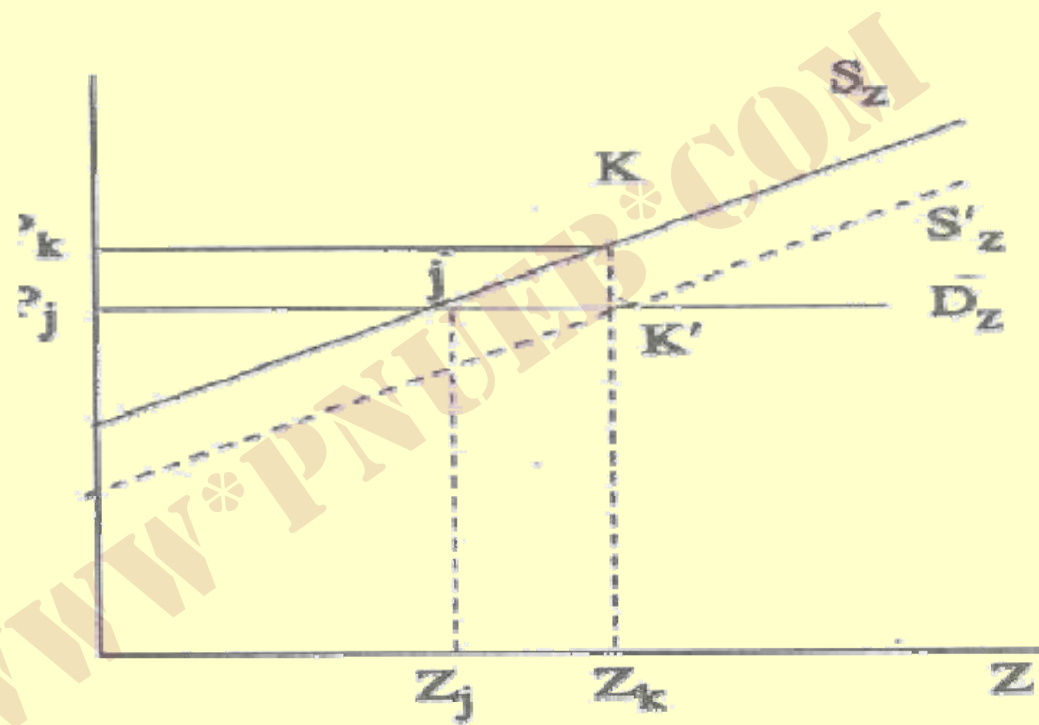
$P_e P_f Fe$

اثر بر تخصیص منابع:

بی اثر

تقاضا پر کشش

اثر سوبسید بر مصرف با توجه به تقاضای پر کشش

سهم گروه عرضه کننده:

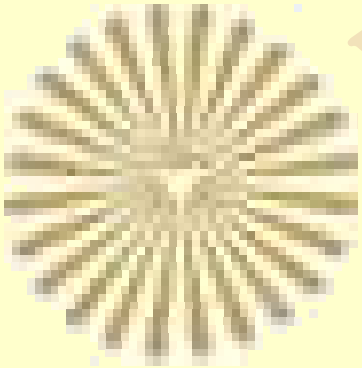
$$P_e P_f FK$$

سهم گروه مصرف کننده:

صفر

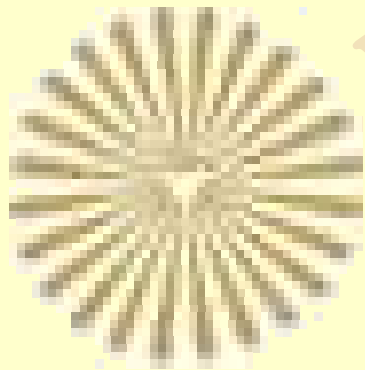
اثر بر تخصیص منابع:

افزایش تولید

نتیجه گیری مهم:

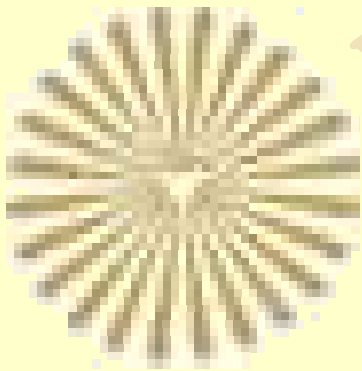
سوبسید در بازار کالاهای اساسی متوجه مصرف کننده.
سوبسید در بازار محصولات کشاورزی: کشاورزان
مالیات در بازار کالاهای لوکس: عرضه کنندگان

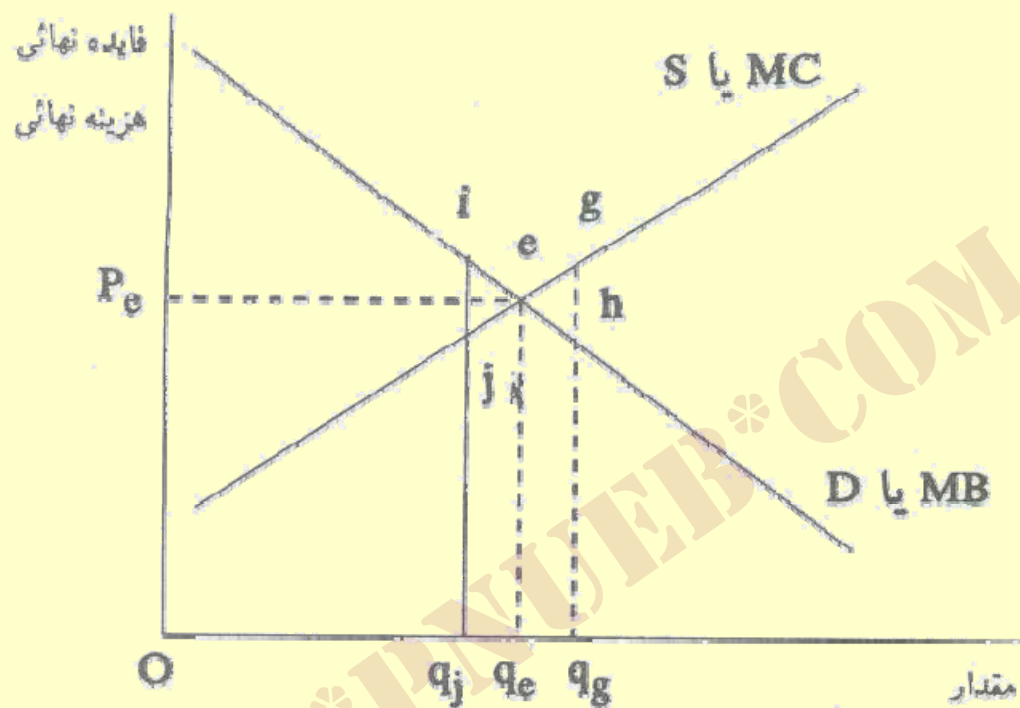

اثرات تخصیص منابع در بازار رقابتی:

- مالیات: کاهش تولید
- سوبسید: افزایش تولید

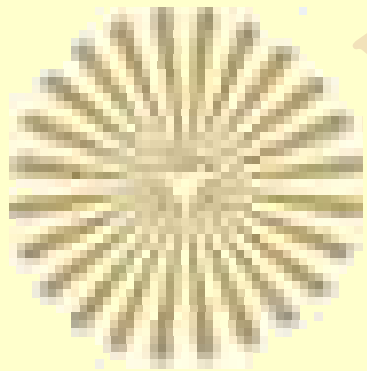
نتیجه: دور شدن از تخصیص بهینه

اثرات مالیات و سوبسید بر تخصیص
 منابع در بازار رقابتی
 توضیحات: به کتاب مراجعه شود.

در نقطه ی تعادل e : $MC=MB$ ، تولید q_e
سطح تولید q_e = سطح مطلوب و بهینه
مالیات: تولید q_i : تخصیص نا مطلوب
سوبسید: تولید q_h : تخصیص نا مطلوب

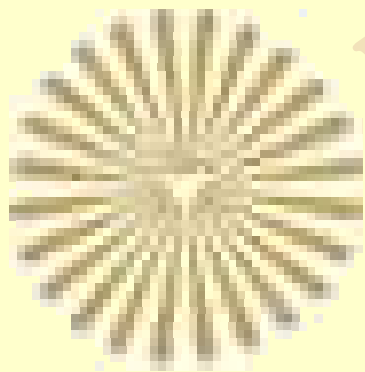

نتیجه:

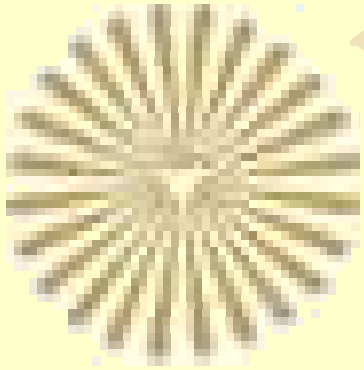
هرگونه مالیات و سوبسید در بازار رقابتی به
عدم تخصیص بهینه منابع منجر می شود.

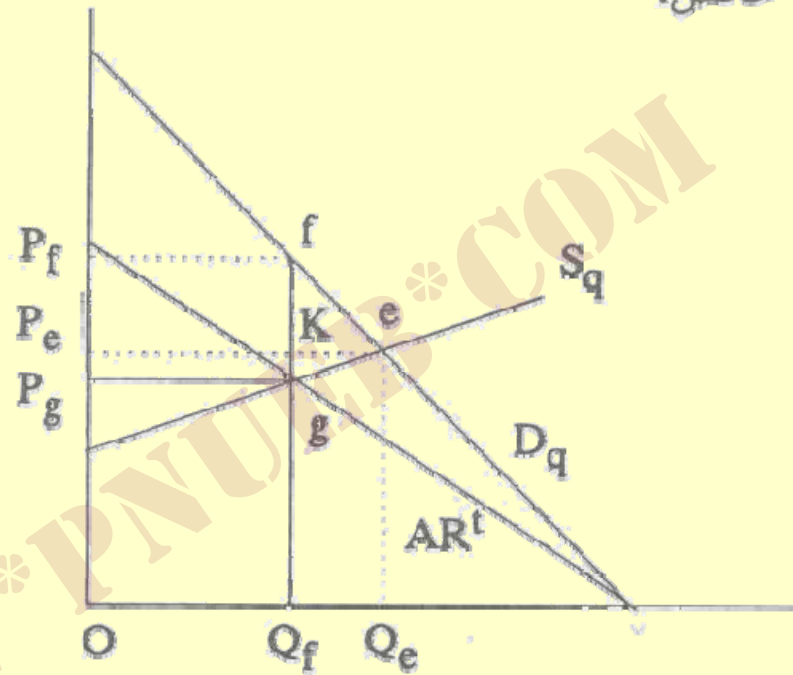
دو حالت استثنا:

منحنی تقاضا و منحنی عرضه بدون کشش

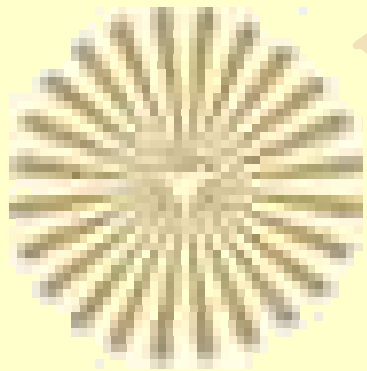

مالیات بر قیمت فروش:
نرخ مالیاتی متغیر

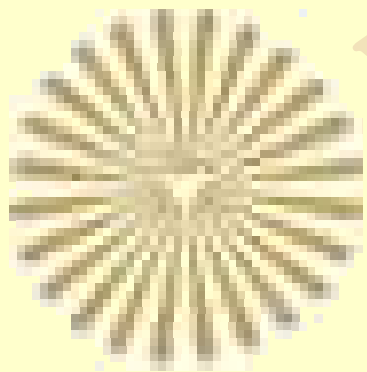

مالیات بر قیمت فروش

تخیرات پس از برقراری مالیات بر قیمت:

1. جدا شدن D و AR به صورت غیر موازی
2. جدا شدن P مصرف کننده و P عرضه کننده
3. کاهش تولید (اثر بر تخصیص منابع)

سهه مصرف كننده:

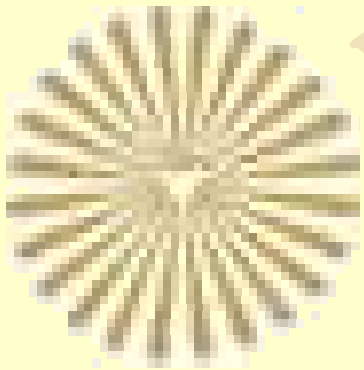
$$P_e P_h h k = (P_e + u) q_u$$

سهه عرضه كننده:

$$P_e P_f k = (P_e - u) q_u$$

درآمد دولت:

$$P_h P_f h = P_h P_f \times q_u$$

اثر مالیات در حالت عرضه بدون کشش:

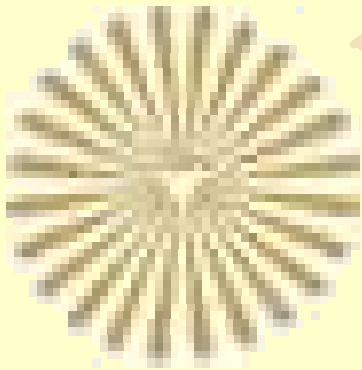
سهام عرضه کننده: کامل

سهام مصرف کننده: صفر

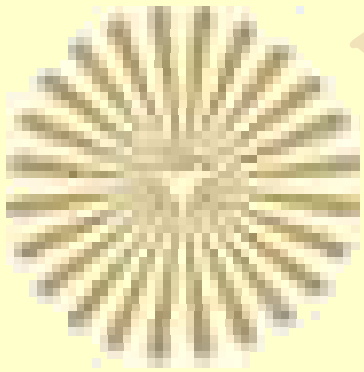
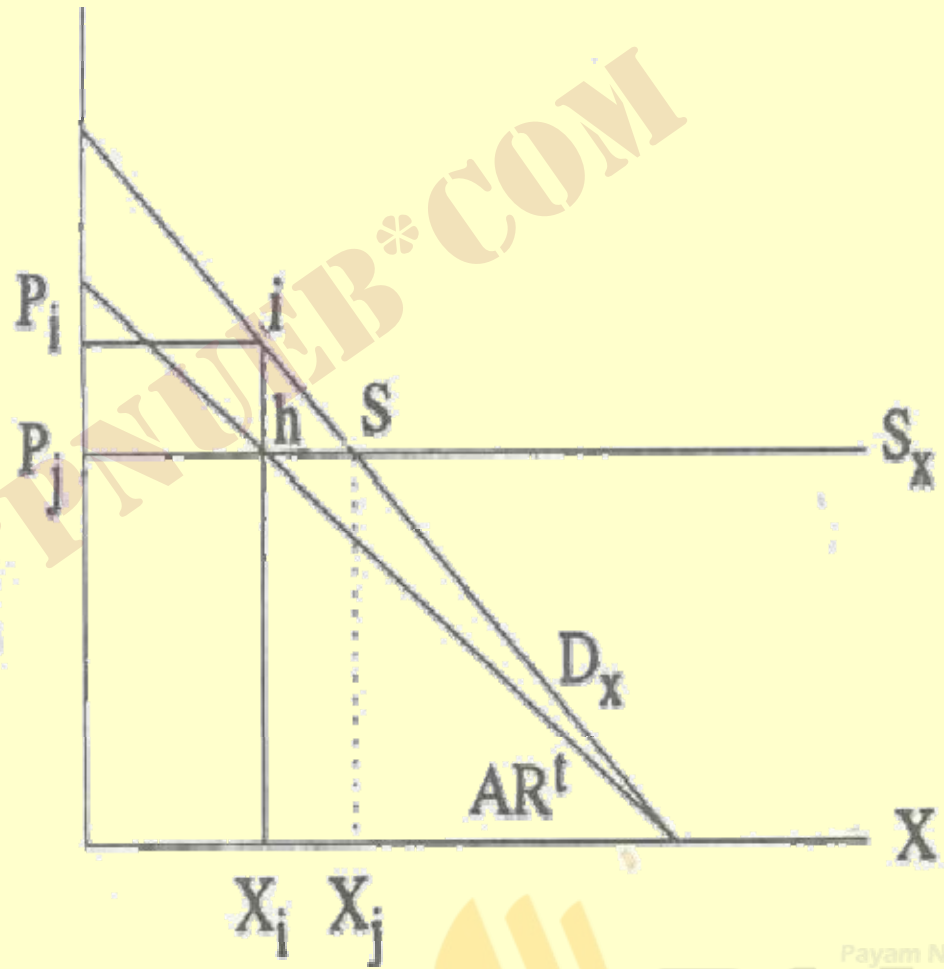
اثر مالیات در حالت تقاضای بدون کشش:

سهام عرضه کننده: صفر

سهام مصرف کننده: کامل

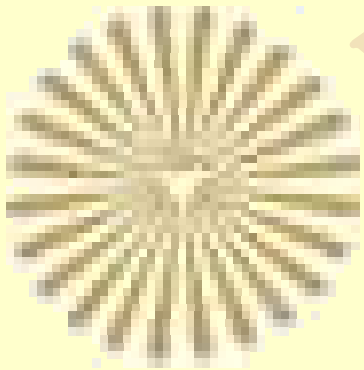

عرضہ پر کشش

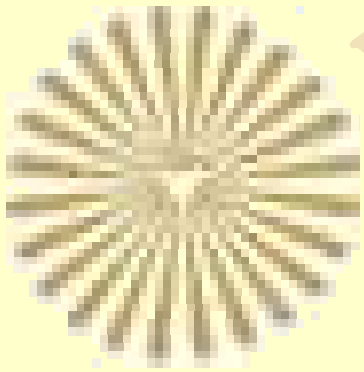
اثر مالیات در حالت عرضه پر کشش:

سهام عرضه کننده: صفر
سهام مصرف کننده: کامل

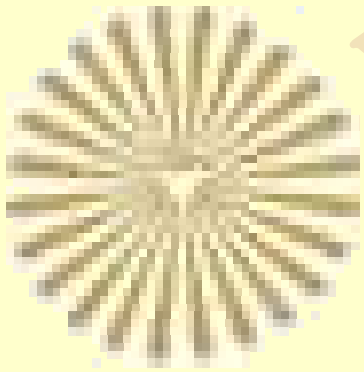
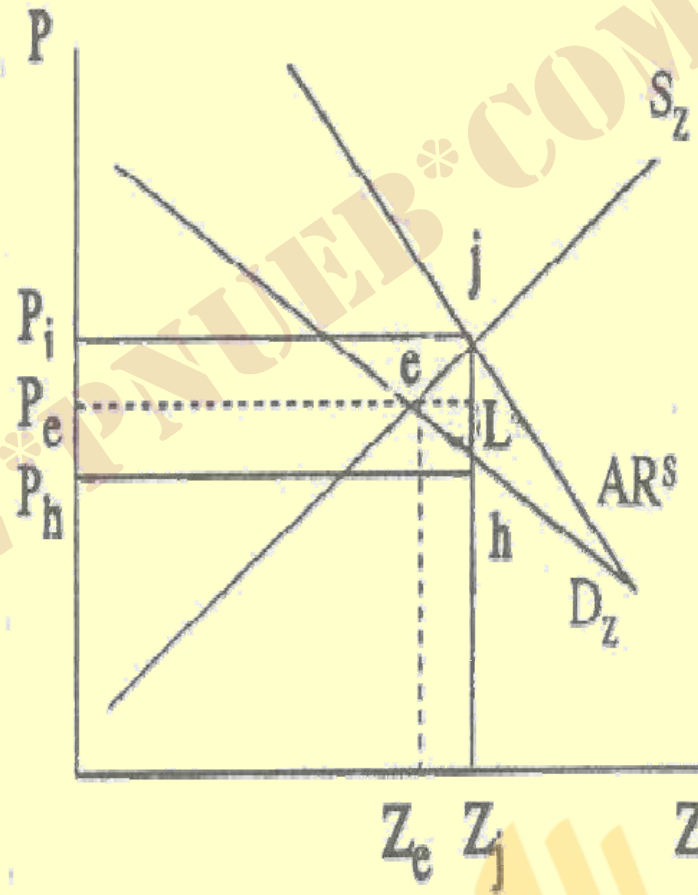

نتیجه گیری کلی:

هر چه منحنی عرضه کم کشش تر باشد سهم
عرضه کننده بیشتر است و هر چه پر کشش
تر باشد، سهم مصرف کننده بیشتر است.

اثر سوبسید بر قیمت

سهه عرضه كنده:

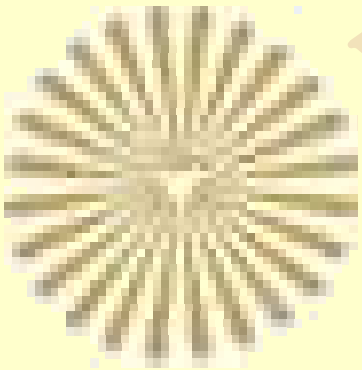
$$P_e P_f k = (P_e + s) q_f$$

سهه مصرف كنده:

$$P_e P_h k = (P_e - s) q_f$$

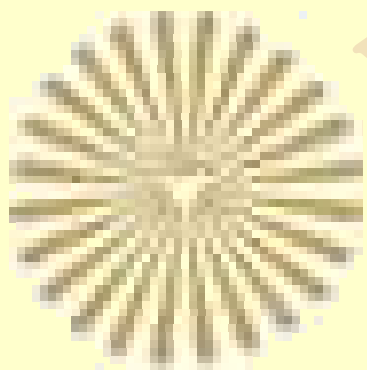
هزينة دولت:

$$P_f P_h h f = P_f P_h \times q_f$$

اثر کشش منحنی عرضه و تقاضا در سوپرسید:

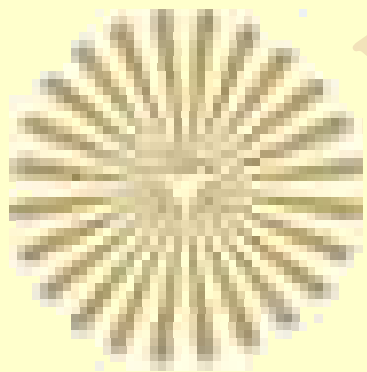
عرضه بدون کشش: سهم عرضه کننده کامل
تقاضا بدون کشش: سهم مصرف کننده کامل
تقاضا پرکشش: سهم مصرف کننده بیشتر

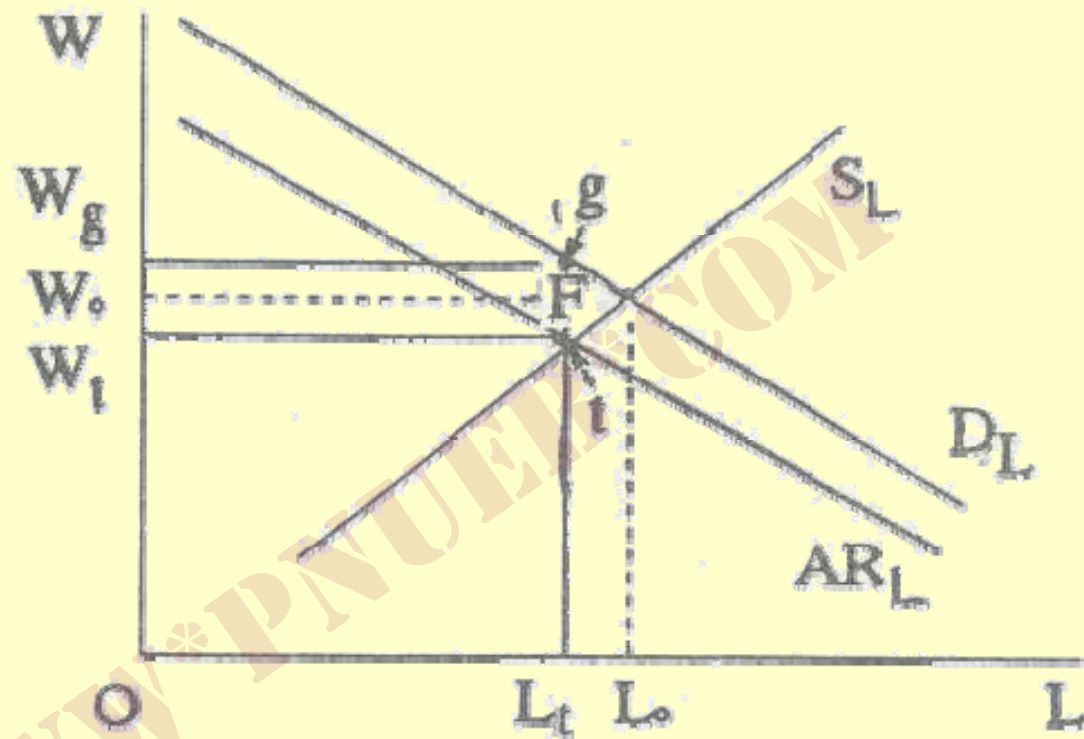

اثر مالیات در بازار نهاده ها:

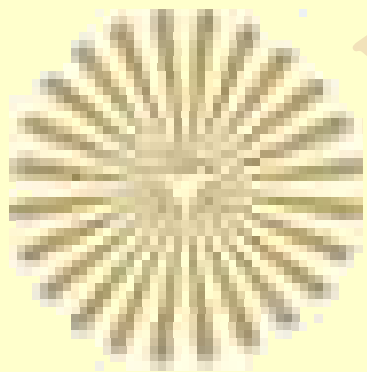
مالیات بر حقوق:

مانند مالیات بر قیمت بازار عمل می شود

اثر مالیات در بازار نهاده ها

سهام کارفرما (تقاضا کننده ی کار):

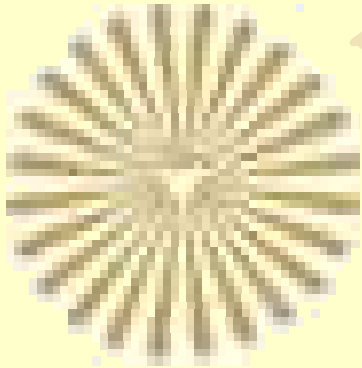
$$W_0 W_f F K$$

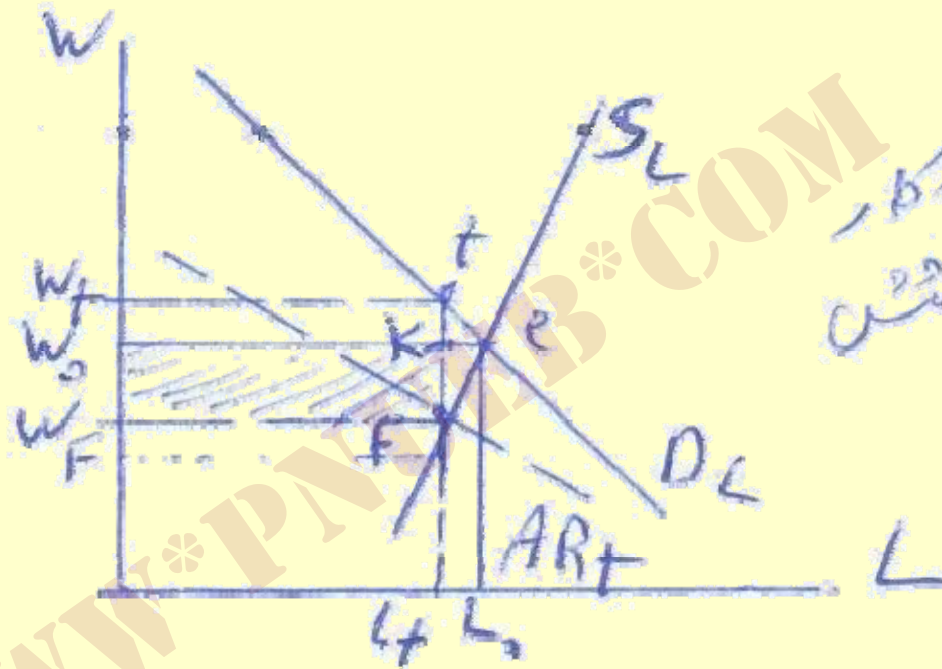
سهام عرضه کننده ی کار:

$$W_0 W_t t K$$

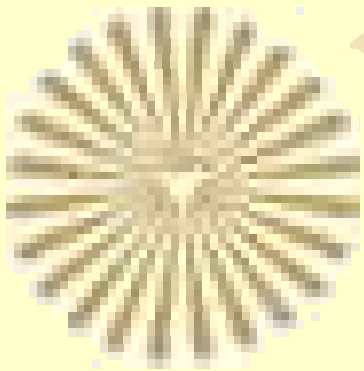
درآمد دولت:

$$W_f W_t t f = W_f W_t \times L_t$$

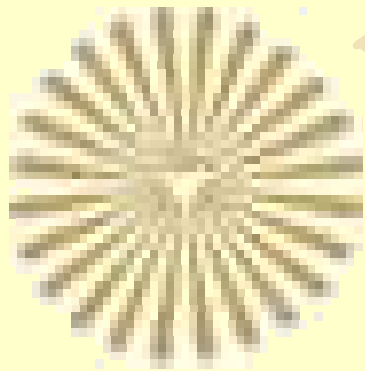

عرضه کم کشش

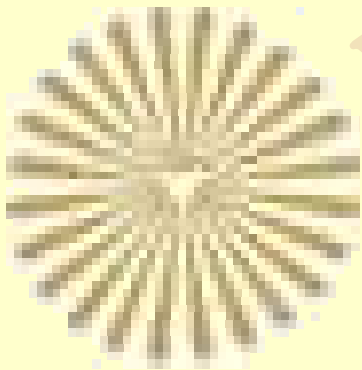

تمرین:
نمودار صفحه قبل را توضیح دهید و سه
گروه ها را از مالیات مشخص کنید.

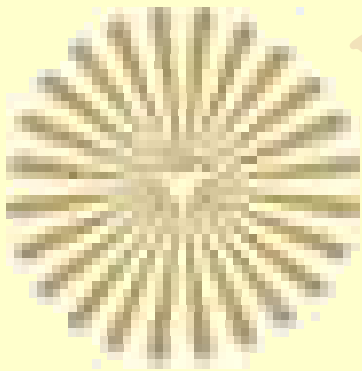
اثر مالیات در بازار انحصار کامل:
عدم کارایی را افزایش می دهد

مالیات بر واحد: عدم کارایی بیشتر
مالیات بر قیمت: عدم کارایی کمتر

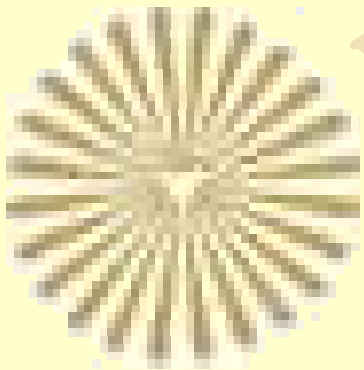
اثر سوبسید در بازار انحصار کامل:

- عدم کارآیی را کاهش می دهد.
- کشش تقاضا بر سهم سوبسید مصرف کننده اثر دارد.

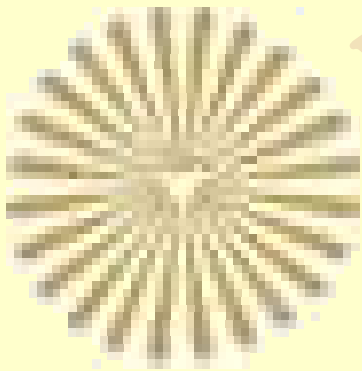
مالیات بر درآمد اشخاص:

- مالیات بر مجموعه جریان درآمد است.
- وسیله مناسب برای تعدیل ثروت.
- معمولاً نرخ تصاعدی دارد.

تفاوت مالیات بر درآمد و مالیات بر بازار:

- زمان جمع آوری (در مالیات بر درآمد تأخیر زمانی وجود دارد)
 - در صورت وجود تورم: تأخیر در جمع آوری وجود دارد.
 - مالیات بر درآمد:
- کاهش درآمد حقیقی دولت را به دنبال دارد

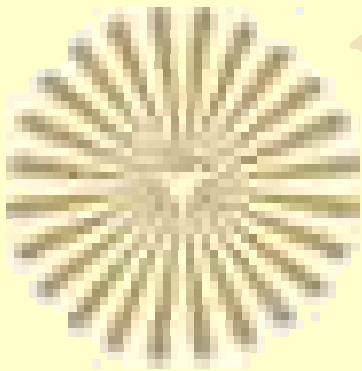
مالیات بر درآمد اشخاص:

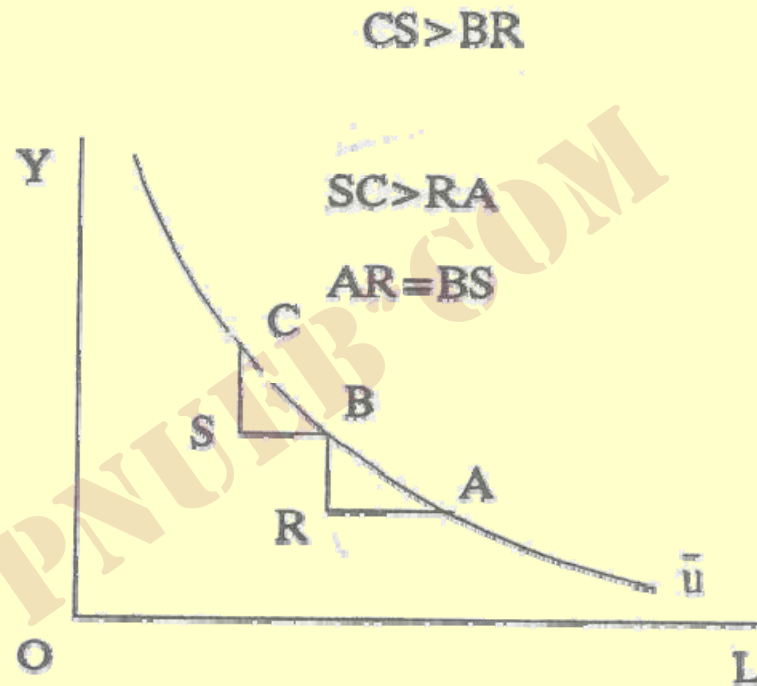
- مالیات بر دستمزد
- مالیات بر شرکت ها

مالیات بر دستمزد و حقوق:

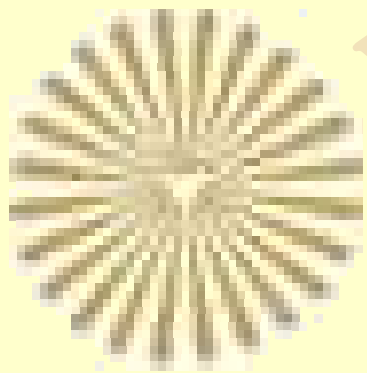
سؤال: چه اثری بر عرضه کار دارد؟

رابطه میان درآمد و اوقات فراغت چیست؟

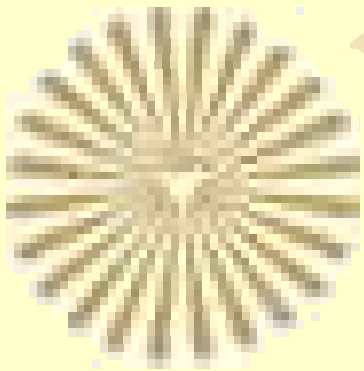

تابع مطلوبیت درآمد و فراغت

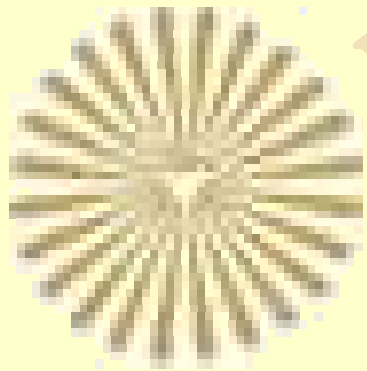
حرکت از A به B: درآمد بیشتر، فراغت کمتر

برای اینکه مطلوبیت ثابت باشد: $(AR=BS)$
برای حرکت از B به C باید: $(CS>BR)$

از آنجا که $\frac{\delta u}{\delta L} > 0$ و $\frac{\delta u}{\delta y} > 0$ یعنی هر دو عامل برای فرد مطلوبیت دارد

اثر مالیات بر دستمزد و حقوق بر عرضه ی کار مشخص نیست.

مالیات بر شرکت ها:

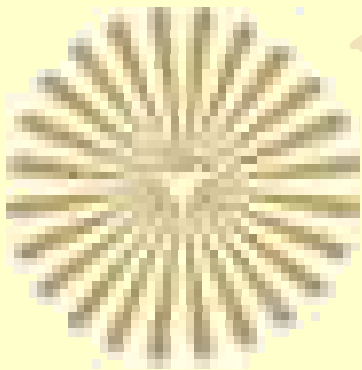
نظریه ی مخالف:

اشخاص پرداخت کننده نهایی می باشند.

نظریه ی موافق:

مدیریت و مالکیت از هم جدا هستند.

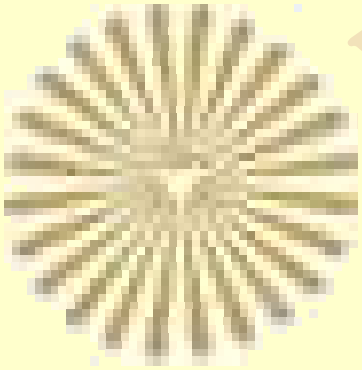
شرکت ها از مزایای جامعه استفاده می کنند.

مالیات بر شرکت ها (مالیات بر سود ناخالص)
سود ناخالص:

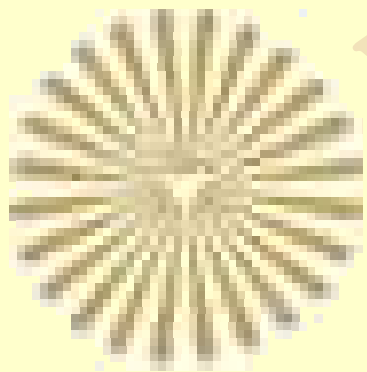
$$\Pi = R - WL - \theta_r K$$

$$\theta < 1, \theta > 1, \theta = 1$$

دوش های استهلاک سرمایه:

1. خط مستقیم
2. صدور پنجاه درصد
3. دویست درصد
4. کسر جمع سال های عمر سرمایه

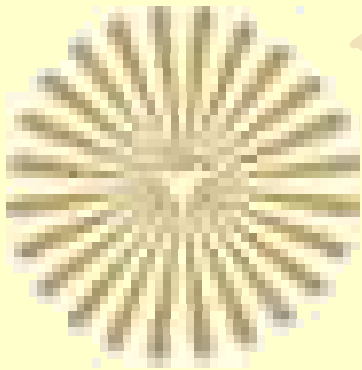

روش استهلاک خط مستقیم:

$$\frac{1000000}{10} = 100000$$

عمر مفید

استهلاک سالانه

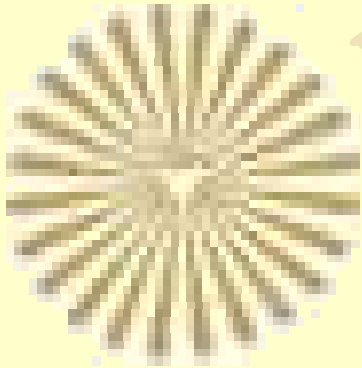

روش استهلاک 150% :

$$\frac{15}{100} \times 1000000 = 150000 \quad \text{سال اول}$$

$$1000000 - 150000 = 850000$$

$$\frac{15}{100} \times 850000 = 127500 \quad \text{سال دوم}$$

روش کسر جمع سالهای عمر سرمایه:

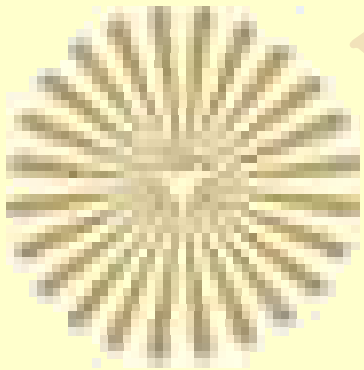
$$1+2+\dots+10=55$$

سال اول $\times 1000000=181818.18$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \hline 55 \end{array}$$

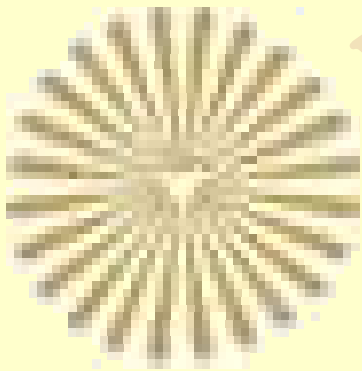
سال دوم $\times 1000000=163636.36$

$$\begin{array}{r} 9 \\ \hline 55 \end{array}$$

تمرین:

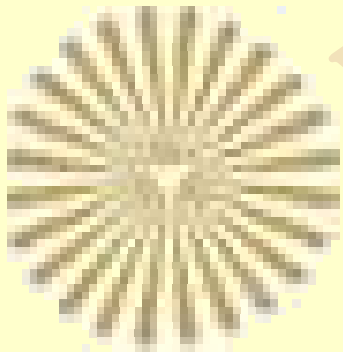
کدام روش استهلاک، صرفه جویی مالیاتی را
بیشتری را تامین می کند و چرا؟

فصل هفتم - بودجه

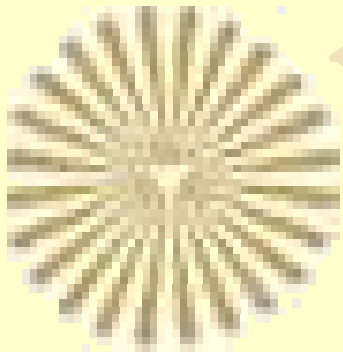
هدف:

آشنایی با تعاریف بودجه، مراحل تهیه و
تنظیم، تصویب، اجرا و نظارت بودجه

موارد مورد بحث در بودجه:

- تعریف بودجه و اجزای آن
- مراحل بودجه: تهیه و تنظیم، تصویب، اجرا، نظارت
- مراحل اجرای بودجه: ابلاغ، مبادله موافقت نامه، تخصیص اعتبار
- مراحل تخصیص اعتبار
- روش های نظارت بر بودجه
- اصول بودجه

بودجه:

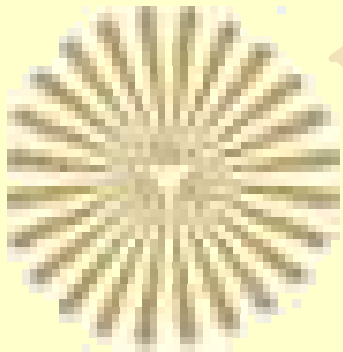
تعریف: سند مالی درآمدها و هزینه های دولت

اجزاء بودجه:

1. بودجه عمومی (عادی و عمرانی)

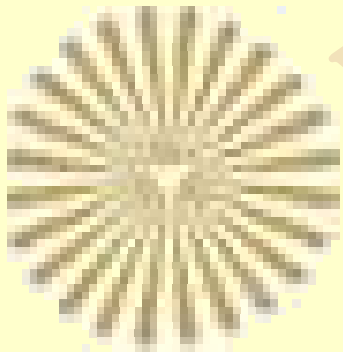
2. شرکت های دولتی

3. مؤسسات دیگر

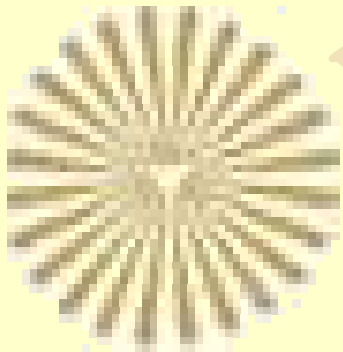
مراحل بودجه:

1. تهیه و تنظیم
2. تصویب
3. اجرا
4. نظارت

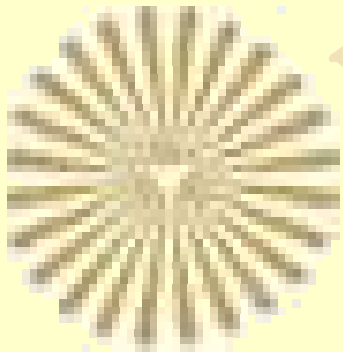
تهیه و تنظیم بودجه:

1. ابلاغ بخشنامه بودجه توسط رئیس جمهور
2. بررسی بودجه های پیشنهادی توسط سازمان برنامه
3. ارسال به هیئت دولت
4. تقدیم به مجلس

تصویب بودجه:

1. بررسی در مجلس شورای اسلامی
2. تعدیل و تصویب مجلس
3. تایید شورای نگهبان
4. ارسال به رئیس جمهور

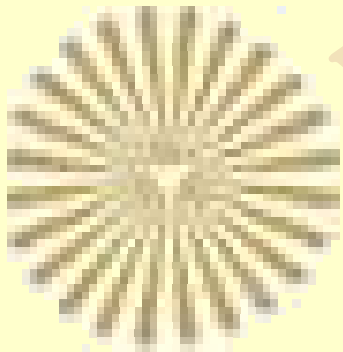

اجرای بودجه:

مسئولیت اجرا: رئیس جمهور و قوه مجریه

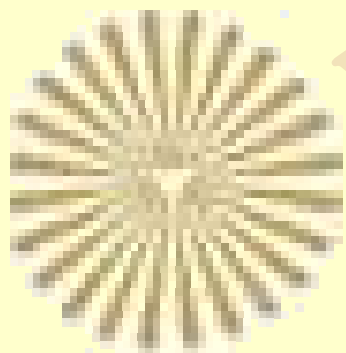
مقدمات اجرا:

ابلاغ، مبادله موافقتنامه، تخصیص اعتبار

وظیفه ی اجرای مفاد مالی موافقتنامه:

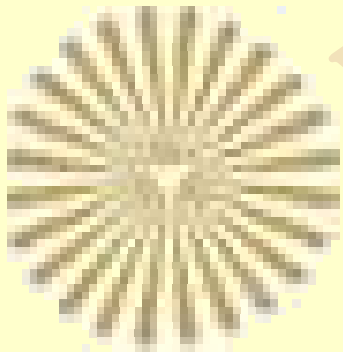
- ذی حساب هر سازمان
رعایت نکات:
- عدم تجاوز از اعتبار مصوب

تخصیص اعتبار:

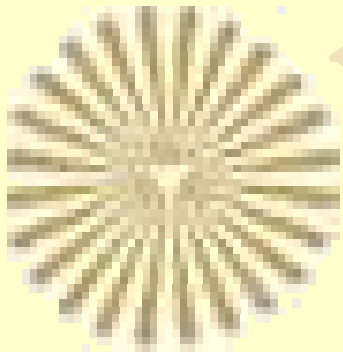
توسط کمیته ای مرکب از نمایندگان وزارت دارائی و سازمان
برنامه

تخصیص $\frac{1}{12}$ بودجه مصوب به طور علی الحساب

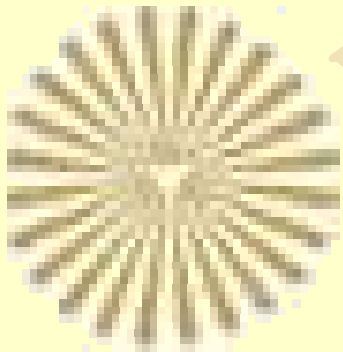
مراحل تخصیص اعتبار:

1. تشخیص (کالا و فرمات لازم ...)
2. تامین اعتبار (به عهده زیمساب)
3. تعهد (الزامات بر عهده ی دولت)
4. تسجیل: تعیین میزان بدهی (به عهده ی وزیر یا رئیس مؤسسه)
5. حواله: سند پرداخت اعتبار به ذینفع

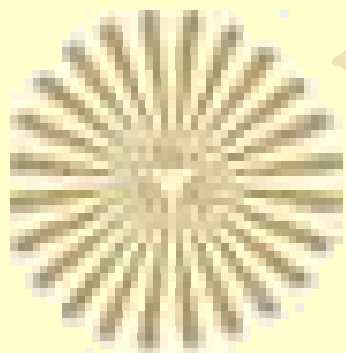

تعهد (الزامات دولت):

1. تمویل کالا و انجام خدمات
2. اجرای قرارداد ها
3. امکان صادره ی مقامات
4. پیوستن به قرارداد های بین المللی

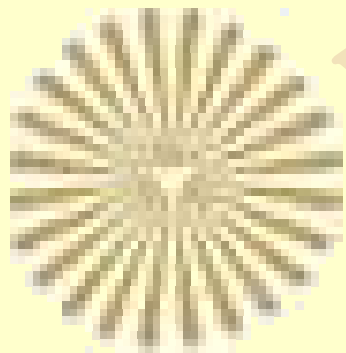

مواردی در مورد تخصیص اعتبار:
دریافت ها و پرداخت ها در طول یک سال به طور
مساوی و معادل $\frac{1}{12}$ تقسیم می گردد.

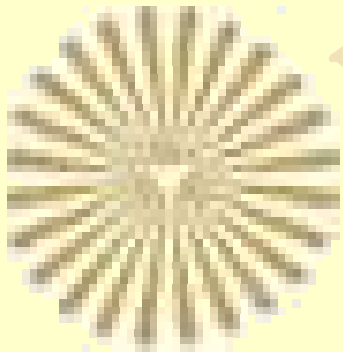
موافقین وجود تخصیص اعتبار:

- ابزار کنترل و نظارت
- ایجاد تعادل بین درآمد ها و هزینه ها
- باعث صرفه جویی در هزینه های دولت

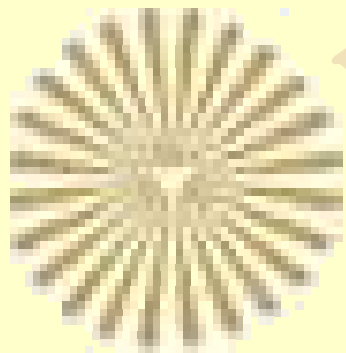
مخالفین وجود تخصیص اعتبار:

- ارزش نظارتی ندارد
- امور باید بر مبنای اعتماد صورت گیرد
- ابلاغ بودجه مترادف تخصیص اعتبار است.

سؤال:

اگر در بودجه ی پیشنهادی، درآمدها از هزینه ها کمتر باشند.
اولا- راه های تامین کسر بودجه کدامند؟
ثانیا- آیا الزاما باید محل تامین کسر بودجه ذکر شود؟

نظارت بودجه:

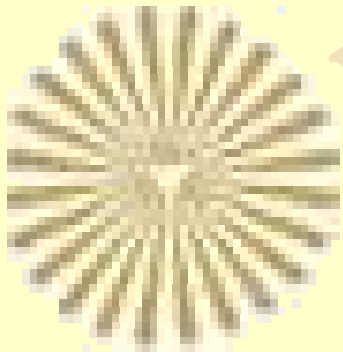
نظارت بر جمع آوری درآمدها و انجام هزینه ها

روش های نظارت:

1. نظارت اداری

2. نظارت قضائی

3. نظارت پارلمانی

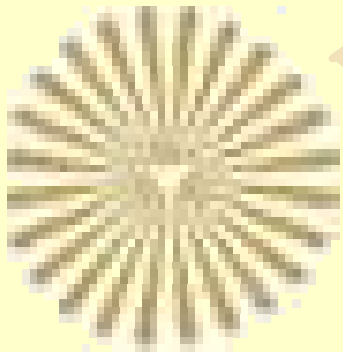

نظارت اداری: توسط قوه مجریه

قبل از خرج: درخواست خرج مطابق مصوب

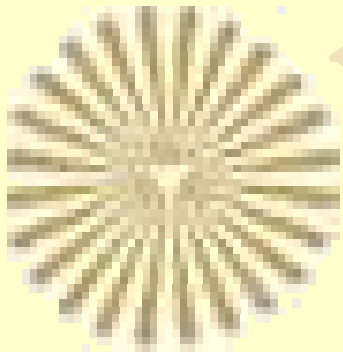
میان خرج: ذیحساب در هنگام صدور حواله

بعد از خرج: ممیزی حساب ها

نظارت قضائی: توسط دیوان محاسبات

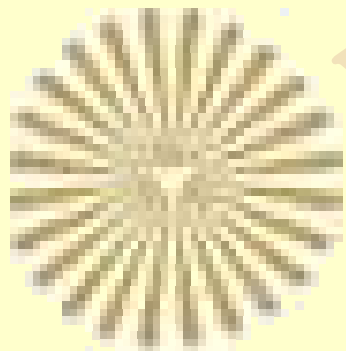
- رسیدگی و حسابرسی هزینه ها طبق اعتبارات مصوب
- جمع آوری اسناد مربوطه
- ارائه گزارش تفریغ بودجه به مجلس

نظارت پارلمانی: مجلس شورای اسلامی

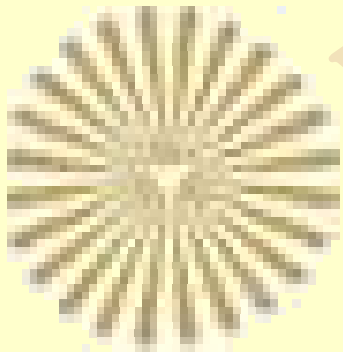
ضمن سال مالی:
سؤال یا استیضاح

پس از پایان سال مالی:
رسیدگی و تصویب لایحه تفریح بودجه

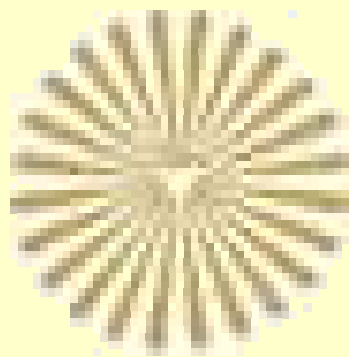

اصول بودجه:

بیان ضوابط و اصول مفید در تهیه و تنظیم بودجه

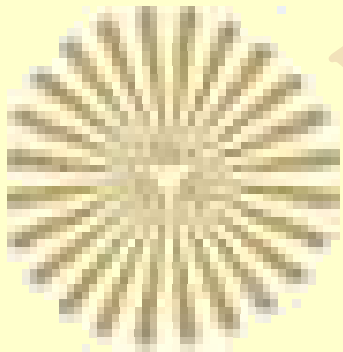
- اصل سالانه بودن بودجه (برنامه یک ساله و چند ساله)
- اصل تعادل بودجه (مقابله با کسری بودجه و یا استفاده از آن)
- اصل وحدت بودجه:
- جمع شدن تمام درآمدها و هزینه ها در یک جا
- اصل کاملیت یا جامعیت بودجه:
- تحويل کلیه عواید دولت به خزانه
- اصل شاملیت یا تفصیل بودجه:
- تهیه و تنظیم بودجه به صورت مشروح با جزئیات
- اصل تخصیص بودجه:
- تخصیص وجوه طبق اعتبارات مصوب

انعطاف پذیری بودجه:

علت:

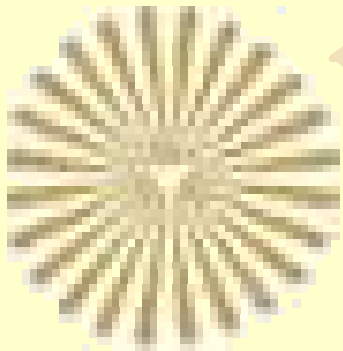
واقعیات مطابق با پیشگویی انجام نشود.

فصل هشتم: سیاست های مالی دولت

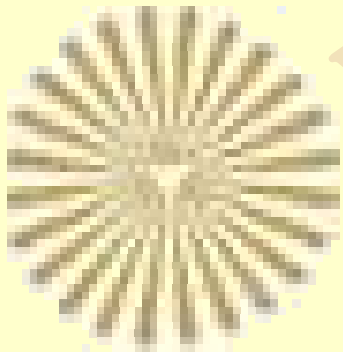
هدف:

- آشنایی با ابزار سیاست های مالی دولت شامل مالیات و مخارج دولت
- آشنایی با تاثیر سیاست های مالی دولت (تخیز مالیات ها و مخارج) بر درآمد ملی

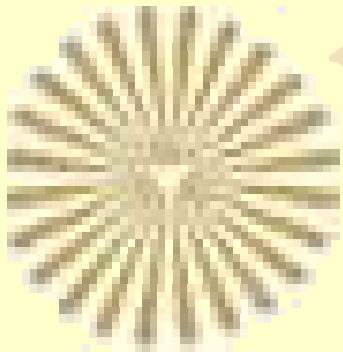
سیاست های مالی دولت:

نظر کلاسیک ها: سیاست های مالی بی اثر است.
نظر کنیز: (مالیاتها، هزینه های دولت، پرداخت های
انتقالی)

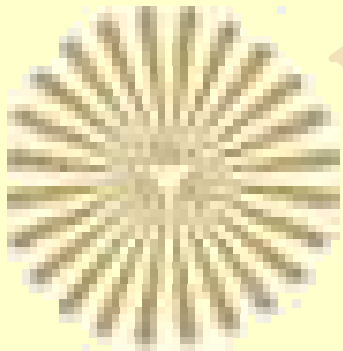
سؤال:

دولت تا چه حد بر ابزار مالی کنترل دارد؟

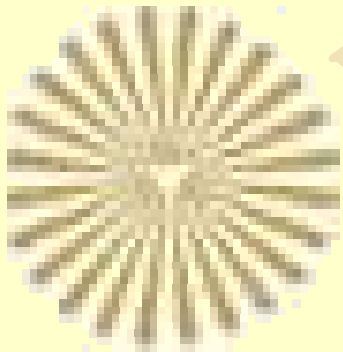
ابزار یا متغیر های تحت کنترل مستقیم دولت:

1. نرخ مالیات ها
2. خرید کالا و خدمات
3. استخدام عامل کار
4. پرداخت های انتقالی

متغیر هایی که نتیجه فعالیت های دولت هستند:

1. درآمد مالیاتی
2. سود و بهره پرداختی
3. کسری یا مازاد بودجه
4. مقدار بدهی

نمونه استفاده دولت از متغیرهای تحت کنترل:

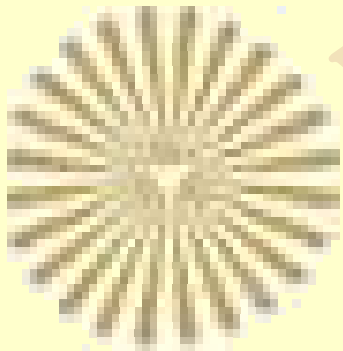
-مدل درآمد ملی

$$AE = C+I+G$$

جمع هزینه ها

$$C = a+b(y-t)$$

تابع مصرف

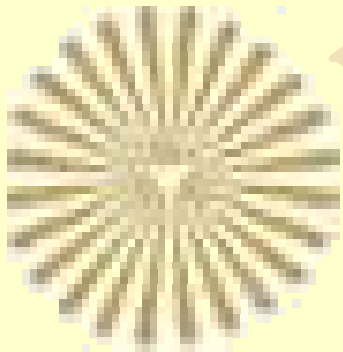

شرط تعادل:

$$Y=AE$$

$$Y=C+I+G$$

$$Y = \frac{1}{1-b} (a-bT+I+G)$$

ضریب افزایش = $\frac{1}{1-b}$

$1-b$

تغییر مخارج دولت:

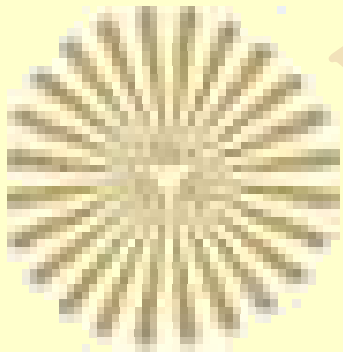
$$\Delta y = \frac{1}{1-b} \Delta G$$

$1-b$

اگر $b=0.8$ و $\Delta G = 1000$ باشد:

$$\Delta y = \frac{1}{0.2} (1000) = 5000$$

0.2

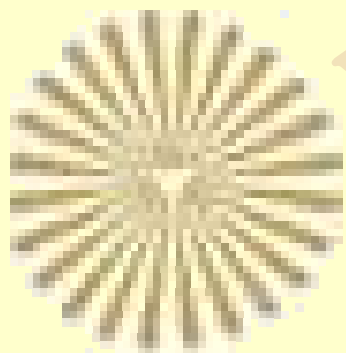

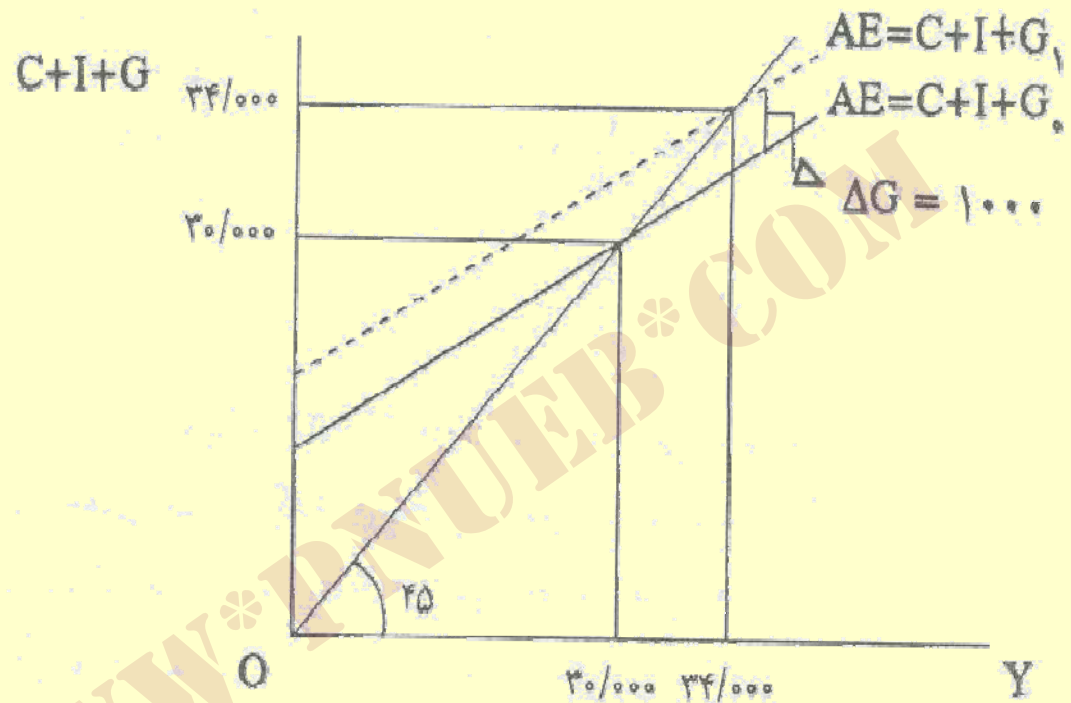
اگر y اولیه 30000 باشد آنگاه:

$$Y_1 = 30000 + 5000 = 350000$$

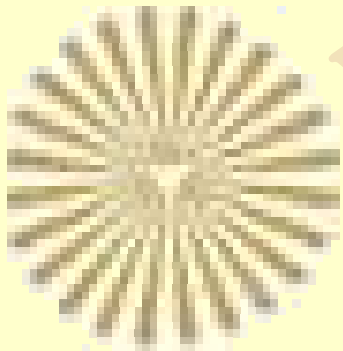
نتیجه:

افزایش هزینه های دولت در آمد را افزایش می دهد.

اثر افزایش مخارج دولت بر درآمد ملی

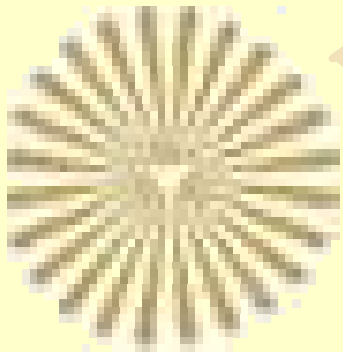

تغییر در مالیات ها:

کاهش مالیات ها: افزایش C و Y

$$\frac{-b}{1-b} = \text{ضریب مالیات}$$

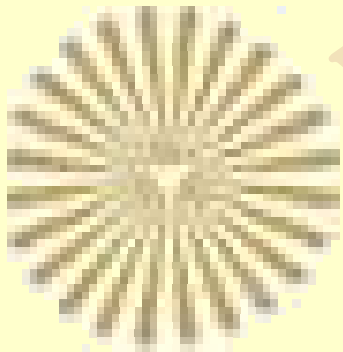
$$Y = \frac{1}{1-b} (a - bT + I + G)$$

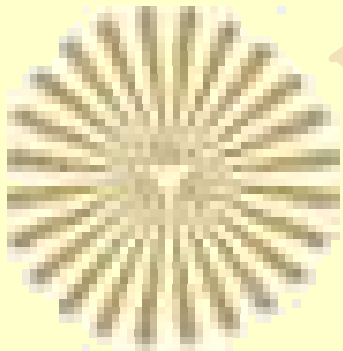
اگر $b=0.8$ و $\Delta T=-1000$

$$\Delta y = \frac{-b \Delta T}{1-b} = \frac{-4 \times -1000}{1-0.8}$$

افزایش $\Delta y=4000$

افزایش هزینه های دولت منجر به بزرگتر
شدن دولت می شود.

سیاست بودجه متعادل:

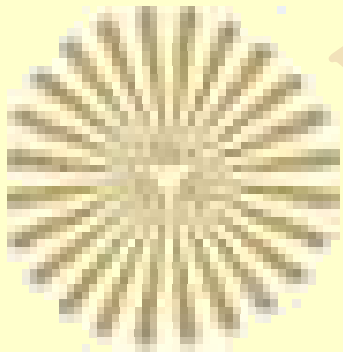
$$\Delta G = \Delta T$$

ضریب بودجه متعادل = 1

$$\Delta y = \frac{1}{1-b} (a - b\Delta T + \Delta G + I)$$

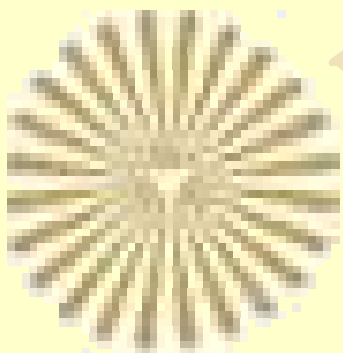
$$\Delta y = \frac{1-b}{1-b} \Delta G$$

$$\Delta y = 1 \times 1000 = 1000$$

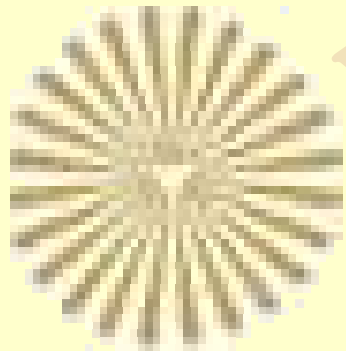
نتیجه:

سیاست های مالی دولت، درآمد ملی و مصرف
را تحت تاثیر قرار می دهد.
شرایط اقتصادی تاثیرات را تخییر می دهد.

تمرین:

افزایش مالیات ها چه اثری در مصرف (C)
و درآمد ملی (y) دارد؟

پایان

